№ 132 (2632) ■ П'ятниця, 27 липня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

У резиденції Крупеніно під Вітебськом (Білорусь) відбулася тристороння зустріч президентів України — Леоніда Кучми, Російської Федерації — Володимира Путіна та Республіки Білорусь — Олександра Лукашенка. Хоч вона і пройшла в альтанці на березі озера, без протоколу, кравати було збережено.

(Матеріал читайте на 11-й стор.).

ЦЬОГО ДНЯ

■ *1834 р. Відкрито Київський університет.* ■ *1841 р. Загинув російський поет Михайло Лермонтов.* ■ *1876 р. Народився Володимир Воробйов, український анатом.* ■ *1936 р. У Києві засновано Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії.* ■ *1944 р. Визволено від гітлерівців Львів і Станіслав (нині —Івано-Франківськ).* ■ *1974 р. Помер поет-байкар Микита Годованець (збірки «Осел на хаті», «Ріка Мудрості», «Талановита Тріска» та ін.).* ■ *1981 р. Не стало відомого прозаїка Юхима Мартича («Канівські вечори», «Старий театральний квиток»).*

У комітетах Верховної Ради

Не забули про пошту і зв'язок

Парламентський Комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку нині опрацьовує нову редакцію закону про поштовий зв'язок із зауваженнями та пропозиціями Президента України. **Як повідомляє Інформуправління ВР**, цей документ буде внесено на розгляд восьмої сесії Верховної Ради у вересні як невідкладний.

Основні зауваження глави держави стосуються трьох статей. Зокрема, пропоновано звузити функції Національної комісії України з питань регулювання зв'язку тільки до сфери поштового зв'язку. Комітет висловив сумніви щодо доцільності такого кроку, оскільки поза регулюванням може залишитися сфера електрозв'язку, і для цього доведеться створювати ще одну національну комісію.

Президент України також пропонує надати функцію визначення національного оператора у сфері поштового зв'язку Кабінетові Міністрів. Згідно з законом національним оператором є Українське державне підприємство поштового зв'язку «Укрпошта». Глава держави наполягає на тому, щоб уточнити в законі перелік предметів, які можна пересилати поштовими відправленнями.

До 10-річчя незалежності України

Готовність — на 90 відсотків

— Усі заходи, заплановані до Дня незалежності, вже готові на 90%, — заявив на засіданні Кабміну віце-прем'єр-міністр України Володимир Семиноженко.

Зокрема, десять танків Т-84 марки харківського державного підприємства «Завод імені Малишева» підготовлено до відправлення на навчальний полігон «Десна», що в Чернігівській області, **повідомляє кореспондент Укрінформу**. Після обкатки вони вирушать до Києва для участі у військовому параді.

До речі, для їх виробництва завод скористався лише власними фінансовими ресурсами, не взявши жодної копійки з держбюджету. А після параду танки надійдуть у розпорядження Міністерства оборони країни.

Про кредит домовилися

Віце-прем'єр України Василь Роговий і директор Світового банку по Україні та Білорусії Лука Барбоне підписали протокол переговорів щодо надання Україні Програмної системної позики (ПСП). В документі підкреслюється, що у сторін немає жодних розходжень стосовно умов надання позики. Церемонією її підписання закінчилися офіційні переговори українського уряду з місією Світового банку за проектом ПСП. Загальна сума кредиту становить 750 млн. дол., перший транш — 250 млн. дол. **За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна»**, керівник служби зовнішніх зв'язків представництва СБ в Україні Дмитро Деркач заявив, що гроші по першому траншу на випадок прийняття позитивного рішення Радою директорів банку надійдуть до України двома частинами. Перша, в розмірі 150 млн. дол., — у вересні, друга, 100 млн. дол., — у листопаді.

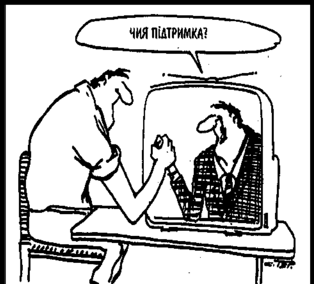
Техніка для АПК

7

Вода і спека — велика небезпека

8

Самосуд по-куп'янськи

9

Ситуація з виплатами остарбайтерам не змінилася

10

FATA MORGANA над Степанівкою

У плодоовочевому радгоспі імені Котовського Роздільнянського району бував ще за часів доперебудовних — відвідати його настійливо рекомендували начальники різних рівнів. І не випадково: спеціалізоване сільгосппідприємство щороку виробляло 12—14 тисяч тонн різних овочів, щедро постачаючи ними недалеку Одесу й маючи від того чималий зиск, вирощувало 30—40-центнерні врожаї зернових, на його фермах не просто мукало й рохкало численне поголів'я тварин — воно було високопродуктивне і вагомо поповнювало в усі пори року радгоспівську казну. Власним коштом сільгосппідприємство прикрасило Степанівку багатьма будовами соцкультпобуту, заасфальтувало вулиці й утримувало все те у зразковому стані.

(Закінчення на 6-й стор.).

Спорт

Браво, «Шахтар»!

Чудову перемогу на старті нинішнього євросезону здобув донецький «Шахтар».

У першому матчі 2-го раунду розіграшу Ліги чемпіонів він обіграв з рахунком 3:0 швейцарську команду «Лугано».

Голи: Бахарєв, 21; Тимощук, 57; Воробей, 65.

Склад: Вірт, Старостяк, Тимощук, Аліуце, Бахарєв (Г'юзелов, 72), Зубов (Ателькін, 79), Ндіає, Агахова, Окоронкво, Воробей, Конюшенко (Попов, 29).

На брудні дії гостей «Шахтар» відповів красивою результативною грою. І здобув абсолютно заслужену перемогу.

Дають чи забирають?

Я вам пишу...

Ми вважали, що уряд зробив надбавку пенсіонерам, щоб хоч трішки поліпшити їхнє матеріальне становище. Але цю допомогу одразу «забрали» комунальні та інші структури. Взимку, після першого підвищення пенсій, у Луганську значно (на 10—15 %) подорожчав хліб. За хлібом виросла ціна й на інші продукти. І ось новий «сюрприз», цього разу з боку Луганської міськради. За її рішенням у травні було зроблено перерахунок субсидій непрацюючим пенсіонерам, після якого плата за житлово-комунальні послуги зросла ще. Виникає запитання: навіщо було збільшувати пенсію, якщо ми цієї надбавки не відчули? Виходить, одна рука дає, друга — забирає?

Людмила БОНДАРЕНКО,
педагог з сорокарічним стажем, нині пенсіонерка.

Луганськ.

P. S. **У Севастополі подорожчають місячні проїзні в міському транспорті**

Без зайвого популізму

Фото Укрінформу

— При підготовці проекту бюджету на 2002 рік жодних проявів формального, бюрократичного ставлення до розгляду соціальних питань не може бути. Персональна відповідальність за це покладається на кожного члена уряду, — заявив Прем'єр-міністр України Анатолій Кінах під час засідання Кабінету Міністрів України. Прем'єр нагадав, що всі члени уряду повинні чітко виконувати терміни підготовки основного фінансового документа держави. При цьому А. Кінах наголосив, що всі питання, які є складовою частиною державного бюджету на 2002 рік і мають соціальний зміст, треба розглядати особливо ретельно спільно з відповідними галузевими міністерствами і обласними державними адміністраціями. «Ми зобов'язані шукати без зайвого популізму оптимальні, конкретні, практичні рішення, які підсилили б соціальний напрям роботи уряду», — зазначив він.

До 15 серпня має бути сформований окремий графік роботи уряду з обласними державними адміністраціями стосовно формування проекту держбюджету-2002, повідомляє Укрінформ.

Кримський уряд червоніє

Одразу після ухвалення нового глави уряду автономії Валерія Горбатова на позачерговій сесії Верховної Ради Криму на першому ж засіданні Ради міністрів відбулися кадрові зміни. Було оголошено список перших п'яти виконувачів обов'язків міністрів — членів уряду. Цікаво, що всі вони мають однакове політичне забарвлення.

Кандидатуру комуніста Лентуна Безазієва у ранзі першого віце-прем'єра пророкували давно. А ось поява у кріслі керівника республіканського комітету інформації Ігоря Азарова (який був прес-секретарем першого і останнього Президента Криму, котрий оголосив справою свого життя передачу автономії Росії), здивувала багатьох.

Несподіванкою стала і поява на урядовому олімпі досі не відомого Володимира Узунова, військового у відставці, котрий пересів у крісло міністра фінансів зі стільця ректора одного з комерційних вузів Сімферополя.

Член КПУ, голова Ради сприяння російській культурі, професор Таврійського національного університету Володимир Казарін обійняв посаду заступника прем'єра з гуманітарної політики. А доцент з його кафедри, теж комуніст, Валерій Лавров став головою Рескому охорони і використання пам'яток історії.

Наступні призначення передбачити важко, надто багато несподіванок сталося в перший же день роботи уряду під проводом Валерія Горбатова. Але тенденція до червоних тонів владних кабінетів півострова вже простежується.

Залишених на своїх місцях представників відставленого уряду попросили продовжувати активно працювати. Восени новий кримський прем'єр має подати на розгляд Верховної Ради АРК увесь склад нового уряду.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Партійні рядки

Команду Ющенка формує президентська адміністрація?

Лідер партії «Батьківщина» і виборчого блоку «Форум національного порятунку» Юлія Тимошенко побоюється, що блок Віктора Ющенка «Наша Україна» стане на парламентських виборах-2002 «пропрезидентською політичною силою». В інтерв'ю російській «Независимой газете» Ю. Тимошенко заявила: «Наскільки мені відомо, в адміністрації Президента щодо Ющенка розроблена дуже чітка технологія. Коли не вдалося сходу зруйнувати той рейтинг довіри, який є у населення до колишнього Прем'єр-міністра, влада вирішила використати Ющенка, поставивши його на чолі партійного списку, який буде складено президентською адміністрацією. Сьогодні, схоже, так і відбувається. На участь у «списку Ющенка» претендує створена керівником президентської адміністрації Володимиром Литвином партія «Солідарність», яку офіційно очолює Петро Порошенко. Другий учасник можливого блоку — державні «ручні» профспілки. До складу цього блоку може увійти також партія «Реформи і порядок» Віктора Пинзеника. Далі — Рух Геннадія Удовенка і Рух Юрія Костенка».

Ю. Тимошенко також додала, що, за деякими відомостями, до блоку В. Ющенка може увійти «Демократичний союз» О. Волкова.

Солона цукерка для влади

На наступних парламентських виборах жодна з партій не зможе повністю використати адмінресурс, — заявив заступник голови Українського народного руху, народний депутат України Михайло Ратушний. На його погляд, у 2002 році вже не виникне ситуації, як під час виборчої кампанії 1998 року, коли всі потуги влади були спрямовані на підтримку однієї партії.

На думку депутата, під час нинішньої передвиборної кампанії противники Віктора Ющенка працюватимуть проти нього у двох напрямах: по-перше, екс-прем'єру навішуватимуть ярлик кандидата від Західної України. А по-друге, антиющенківська пропаганда наголошуватиме на відсутності у нього команди. «Однак це не завадить блоку «Наша Україна» на чолі з Ющенком вибороти перше місце на виборах до Верховної Ради та створити праву більшість в українському парламенті», — переконаний М. Ратушний.

Голови з косами стоять. Без грошей. І тиша

З головою села Гусаково Звенигородського району Черкаської області познайомилися несподівано. Шукали сільраду, аби дізнатися про тутешню школу (не раз чули — з нею біда). Запитали дорогу у якогось чолов'яги, що викошував траву біля пошти. У приміщенні, разом з поштою, сільрада і містилася. А отой чолов'яга, з'ясувалося, і є голова сільради Василь Рудченко (на знімку). Упорядковував він територію не тому, що полюбляє це робити. Економити доводиться тепер на всьому. І не йому одному.

— Головам сільрад,— каже,— коса навіть сниться. Реальних джерел поповнення місцевого бюджету небагато — плата за оренду земель запасу і частка від фіксованого сільськогосподарського податку. За рік до скарбниці має надійти близько 30 тисяч гривень. Але коли це воно буде? Поки зберуть врожай, продадуть... Добре, якщо у вересні. А заборгованість у зарплаті є вже нині. Працівники школи, клубу, сільради без грошей. Обклали сільради, наче вовків прапорцями.

Освітянські проблеми, що постали в цьому селі, певною мірою також пов'язані з бюджетом. 12 дітей, які нинішнього року закінчили 9-й клас, не можуть перейти до 10-го через відсутність його в тутешній середній школі. Згідно з «Основними засадами розвитку соціальної сфери села», затвердженими указом Президента, якщо в населеному пункті п'ять і більше дітей, батьки вправі вимагати організацію для них навчального процесу за місцем проживання. Саме цим документом апелюють родини школярів, звертаючись до Василя Рудченка. Голова села — тільки за. Але щоб класу бути, необхідні гроші — 6700 гривень щорічно, які підуть насамперед на зарплату вчителям. Надати відповідне фінансування, аби неухильно виконувалася настанова Леоніда Кучми, зобов'язаний райвідділ освіти. Оплачувати 10-й клас у Гусаківській школі освітянські керівники відмовляються, також посилаючись на відсутність коштів, а ще — на «малий контингент дітей». Тому іншого виходу дітлахам, що прагнуть знань, як відвідувати іншу найближчу школу, розташовану за 7 кілометрів у Вільховці, немає.

— Автобусом, — каже сільський голова, — п'ять хвилин їхати. Але місцевий ходить лише у базарні дні — середу, п'ятницю та неділю. Уроки розпочинаються о дев'ятій, а він вирушає о сьомій. І вже об одинадцятій повертається назад. Через село проходить міжміський. Але став — не став. А ті діти раді старатися — сумку на плечі й гей додому. Та й коли пощастить — автобус підбере, школярі запізнюються на половину уроку. На дорогу гривню щодня треба. Ходити пішки? А як узимку? І час сьогодні такий. Є дівчатка. Йдуть трасою, вхопили в машину. Хто відповідатиме?

Звісно, веде далі голова, були б гроші у сільської ради — вона клас профінансувала б. Але... Господарство допомогти тепер також не в змозі. Бо співвласник СТОВ — «Українська продовольча компанія». Керівник сільськогосподарського товариства лише руками розводить: «Аби воно наше, міг би дати, а зараз не знаю, як вирощене ділитимемо».

Василю Панасовичу іншого, як просити гроші у столичних співвласників СТОВ, не залишається:

— Прийде інвестор — звертатимусь до нього. Попередньо з класом обіцяв підсобити. Хоча одне лише це — було б легше. Ось директор школи дала список з 17 пунктів — що треба зробити до навчального року. Підлога у спортзалі провалюється, але за неї навіть думати не смію. Великі гроші.

Автори цих рядків, як і батькам школярів, також доводиться сподіватися на інвесторську ласку. Йдеться ж бо про дітей, які, відомо, наше майбутнє.

Галина КВІТКА.

Фото Валерія ДРУЖЕНКА.

Зброя, касети, імідж

Питання

У вчорашньому номері «ГУ» розповідалося про враження від зустрічі з Миколою Мельниченком народного депутата Григорія Омельченка. Ще один парламентарій, також член депутатської групи «Антимафія» Олександр Жир, деталі побачення з майором в «екзилі» виклав на прес-конференції.

Депутат прогнозує, що «касетний скандал» — попри сподівання його головних героїв на простий український народ, який «повинен створити заслін негативу, не зрозумілому... для всіх нас», — набере нових обертів. З цілком зрозумілих навіть «для всіх нас» причин. Ідеться про ймовірну причетність вищих посадових осіб держави до нелегальної торгівлі зброєю. О. Жир нагадав журналістам про недавні затримання в Італії кількох українських громадян, у тому числі одеського бізнесмена Олександра Жукова, яким інкримінують нелегальну поставку зброї на Балкани. Який зв'язок між арештами в Італії і записами на аудіокасетах колишнього офіцера держохорони? За твердженням депутата О. Жира, О. Жуков був частеньким гостем у високих кабінетах Києва. Без сумніву, в самому факті «гостювання» немає ознак криміналу. Але Микола Мельниченко під час останньої зустрічі з українськими депутатами запитав: чи є державною таємницею матеріали, котрі стосуються продажу зброї в країни, що є в переліку заборонених для такої торгівлі. Це й наштовхнуло співрозмовників майора на певні припущення.

Якщо інформація про торгівлю зброєю підтвердиться, це може стати найрезонанснішою справою, що впливатиме на політичну ситуацію в Україні. А депутати обіцяють, що зроблять усе, аби ця інформація ретельно перевірилася: коли не в Україні, то за кордоном.

Директор Інституту політики, відомий український політолог Микола Томенко, який також брав участь у прес-конференції, доповнив О. Жира іншим прогнозом: якщо на плівках є підтвердження причетності посадових осіб до продажу зброї в країни воєнних конфліктів і якщо про це знатимуть спецслужби інших країн, це зможе призвести до використання в переговорних процесах «елементів тиску».

Песимістично оцінює Микола Томенко і зусилля американського детективного агентства «Кролл», з яким, нагадаємо, партія «Трудова Україна» уклала контракт на розслідування справи про зникнення Г. Гонгадзе. Це розслідування, вважає п. Томенко, приречене на невдачу, як і розшук «Кроллом» радянських партійних грошей. Американські спеціалісти нульовий результат пояснять тим самим аргументом: українська офіційна сторона не надала повної інформації і не сприяла у розкритті злочину.

Однак найбільшою сенсацією став не цей прогноз, а нібито достовірний факт. За даними політолога, українська компанія «Агентство гуманітарних технологій» уклала угоду з відомою американською PR-компанією про надання послуг з формування позитивного іміджу України та її вищих посадових осіб в Америці. Микола Томенко стверджує, що під час недавнього візиту до США американські колеги надали йому копію документа про підписання цієї угоди. Начебто на рахунок американської фірми вже переказано 375 тис. дол. Ця цифра, мабуть, уже може свідчити про позитивний імідж держави, яка за традицією «ходить» у бідних.

Найбільша пікантність, утім, не в грошах і навіть не у причетності до компанії нібито Віктора Пінчука, а в тому, що PR-партнер спеціалізується на розкрутці диктаторів, зокрема, свого часу Фердінанда Маркоса з Філіппін. Невже вищі офіційні особи настільки розчаровані в діяльності посольства та інших офіційних структур України в США, що змушені звертатися до таких специфічних контор? — «дивується» директор Інституту політики.

Правда, ще не встигла сенсація вилитися на газетні сторінки, як «Агентство гуманітарних технологій» в особі його директора Максима Карижського спростувало заяву Миколи Томенка. Він підтвердив, що агентство справді має велику кількість контрактів у Європі та Америці, але жодного, «предметом якого є створення і просунення в Сполучених Штатах іміджу Президента Леоніда Кучми». Пан Карижський, спростовуючи політолога, створює йому «імідж» або політичного інтригана, або учасника фальстарту на парламентські вибори, або просто звичайного провокатора. «АГТ вважає, що дана заява Томенка дискредитує його і залишиться на його совісті».

Щоб «очистити совість», Миколі Томенку, напевне, доведеться скористатися послугами американської PR-компанії або іншими аргументами своєї правоти, якими він запасся у Сполучених Штатах.

Людмила КОХАНЕЦЬ, Юлія ШЕЙКО.

Невже вищі офіційні особи розчаровані в діяльності посольства та інших офіційних структур України в США

Нові робочі місця — віртуальні

У Рахунковій палаті України

Колегія Рахункової палати України за результатами перевірки і аналізу використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству палива та енергетики у 2000 році та 1 кварталі 2001 року на реструктуризацію вугільної промисловості та створення робочих місць, виявила ряд порушень.

Як повідомляє прес-служба Рахункової палати, колегія визнала, що відсутність цілісної комплексної програми і чітких системних підходів до створення робочих місць давали можливість Міністерству палива та енергетики і Державній компанії «Укрвуглереструктуризація» (генеральний директор О. Семенов) протягом 2000 року та 1 кварталу 2001 року використовувати більшу частину коштів державного бюджету неефективно та не за призначенням. З початку реструктуризації компанією використано 161,5 млн. гривень. За рахунок цих коштів створено 1819 нових робочих місць, на які працевлаштовано лише 1085 працівників з понад 16000, які звільнені у зв'язку з ліквідацією шахт та потребували працевлаштування. За середньої проектної вартості одного робочого місця 43,9 тис. грн. на окремих об'єктах вона становила понад 380 тис. гривень.

Аудитори Рахункової палати виявили, що міністерством з дозволу Кабінету Міністрів за рахунок бюджетних коштів, передбачених на створення робочих місць, у 2000 році фінансувалися роботи з оснащення нових очисних вибоїв на діючих шахтах, що призвело до використання коштів державного бюджету в сумі 30,4 млн. грн. не за призначенням.

Більшість робочих місць створювалися без достатнього вивчення та обгрунтування їх необхідності та доцільності, без урахування наявності аналогічних виробництв у шахтарських регіонах, кваліфікації, досвіду та бажання звільнених шахтарів працювати на цих об'єктах. Наприклад, дирекцією Східноукраїнського центру племінного м'ясного птахівництва створено 43 нових робочих місця, на які працевлаштовано 33 працівники шахти, з яких залишилося працювати у центрі лише 13.

Висновки колегії Рахункової палати направлено Міністерству палива та енергетики для вжиття заходів до усунення виявлених недоліків. Про результати перевірки поінформовано Верховну Раду та Кабінет Міністрів України.

Фотофакт

У Києві триває реконструкція Бессарабської площі. Роботи планують завершити до 18 серпня.

Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

Акції

Комунальники штурмують казначейство

Акцію протесту провели біля стін обласного управління держказначейства працівники житлово-комунального підприємства Луцька. Вони впродовж кількох годин блокували вхід до установи, вимагаючи віддати їм заборговану зарплату.

Нині держава завинила комунальникам майже сім з половиною мільйонів гривень. Із них шість мільйонів —борг минулих років. Вони вимагають дотримання державних зобов'язань щодо повного відшкодування нарахувань на пільги і субсидії, щоб спрямувати ці кошти на зарплати. На інші джерела фінансування вони вже не розраховують. Адже з високих трибун було оголошено про можливе списання комунальних боргів. І люди перестали платити за послуги.

Утім, як зазначила начальник управління держказначейства Надія Філіпчук, нині грошей на повну компенсацію затрат на пільговиків немає. Єдине, що в змозі запропонувати казначейство, — компенсувати платежі за енергоносії. А це, як кажуть комунальники, крапля в морі.

Роман ЖИЖАРА.

Волинська область.

Врожай-2001

Не всім буде солодко

Трохи більше місяця залишилося до початку сезону бурякозбирання. Проте на Буковині в сімействі цукроварів вже є перші втрати.

Обласний арбітражний суд оголосив банкрутом Кельменецький цукрозавод. Підприємство не розрахувалося зі здавальниками сировини, не змогло погасити банківські кредити, які щедро брало його попереднє керівництво. Тепер змушені пускати майно з молотка. Та, навіть продавши всю нерухомість, розрахуватися за позички не вдасться: у надто вже великі борги влізло підприємство, яке колись працювало стабільно. Три інші цукрозаводи області ще тримаються на плаву.

Цьогоріч очікується високий урожай солодких коренів. Значно вищою, ніж торік, передбачається і їхня цукристість. Однак через затяжні дощі вже нині спостерігається підгнивання коренеплодів. Тому бурякозбиральний сезон доведеться розпочати раніше запланованого.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Мета дедалі ближче

На Кіровоградщині вже зібрано більш як мільйон тонн зерна із запланованих 1,7 мільйона. Як повідомив заступник голови облдержадміністрації Федір Згривець, лідером з урожайності є Петрівський район, де збирають по 40 центнерів пшениці з гектара.

Олег БОНДАР.

Кіровградська область.

Ювілеї

Видавництву «Закарпаття» — 25

Чверть віку тому закарпатську обласну друкарню реорганізовано у видавництво. Нині воно — потужний державний видавничо-поліграфічний комплекс краю. Тут друкується понад 20 обласних, міських та районних газет, краєзнавчі журнали, видаються книги. Зокрема, підручники для шкіл з угорською, румунською та польською мовами навчання, художня література.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Новини регіону: Житомирщина

Вода і спека — велика небезпека

На Житомирщині цього року загинули на воді 85 чоловік.

В одному з господарств Радомишльського району помічниця комбайнера пішла до кар'єру покупатися. Через півгодини на її пошуки відправився комбайнер і теж не повернувся. Обох знайшли затонулими.

Через страшенну спеку люди втрачають обачність, купаються там, де цього робити не можна. Літо відкрило справжнє полювання на любителів оковитої: вони тонули навіть тоді, коли й купатися не збиралися — у канаві біля хати, у стічній ямі й навіть у каналізаційній трубі...

(Про ситуацію на столичних водоймах читайте на 8-й сторінці.)

Поцупили навіть копійки

На Житомирщині в банку «Україна» близько 80 тисяч вкладників, загалом у них «застрягло» на рахунках 11,7 мільйона гривень. Та не поспішайте з висновком, що банкрутство банку добряче зіпсувало настрій геть усім вкладникам. 45 тисяч тримали там менше... однієї гривні. Ще приблизно 24 тисячі — менш як 10 гривень. Цим з втратою якось-таки можна змиритися. Гірше іншим — 11,5 тисячі вкладникам, які мали на рахунках в середньому до тисячі гривень.

Не менш цікава ситуація і з позичальниками. Заборгованість у кредитах — близько 13 мільйонів гривень, причому за 11 мільйонами «борода» тягнеться ще з 1995 року. Серед найбільших боржників — фірма, яка на початку 90-х вважалася взірцем нового підходу до справи. Села, де вона господарювала, були мало не «маяком капіталізму» — які тільки делегації туди не приїздили! І раптом — банкрутство, одне з перших і найгучніших на Житомирщині. Через деякий час — знову неочікуваний поворот: рішення про банкрутство скасовують. Але очухатися після того удару фірма так і не змогла...

Інший великий боржник — підприємство, яке хоч і розташоване в селі, до агровиробництва відношення не має. Славою не обійдене: сюди не тільки різні міністри приїздили, а й Президент України. А от назви ще двох активних позичальників житомирцям нічого не кажуть.

Американці вчать майбутніх лідерів

Завершує роботу Україно-американський молодіжний табір активності і співпраці, який працював протягом двох тижнів у мальовничому лісовому куточку неподалік Житомира. Він став реалізацією проекту молодіжного парламенту Житомирщини за підтримки посольства США в Україні та низки міжнародних організацій. Юнакам та дівчатам, які під керівництвом американських директорів програм осягали тут науку лідерства, побудови демократичного суспільства, сертифікати вручив посол США в Україні Карлос Паскуаль. Серед настанов, що він дав молоді, і такі: служити не собі, а суспільству, шукати відповіді на важкі запитання, розуміти опонентів, ***повідомляє наш власний кореспондент Олексій КАВУН.***

■ Фотофакт

Писанкарство — сімейне захоплення Фірчуків —мешканців села Виженка Вижницького району Чернівецької області.

На знімку: *Оксана Фірчук демонструє писанки.*

Фото Володимира САМОХОЦЬКОГО (Укрінформ).

Необережність коштує дорого

Служба 01

Лісові пожежі на півдні України

Зокрема, неподалік пожежникам Миколаївщини довелося гасити трав'яний настил у сосновому лісі біля села Галицинове Жовтневого району. Завдання ускладнювалося тим, що поблизу була газорозподільна станція Миколаївського глиноземного заводу. У разі її вибуху наслідки були б непередбачувані.

Для виконання завдання потрібна була велика кількість людей та техніки, оскільки слід було захистити неподалік розташоване дачне селище, залізничне депо, склад та ряд інших об'єктів. Ліквідація пожежі ускладнювалася ще й сильним задимленням та зміною напрямку вітру, через що постійно виникали нові осередки вогню (згодом їх нарахували понад 30).

Понад добу 8 пожежних відділень, 135 військовослужбовців військових частин Миколаєва, правоохоронці, робітники глиноземного заводу та об'єднання «Миколаївліс» із залученням додаткової техніки приборкували вогняну стихію. І виявилися сильнішими. Щонайменша вартість урятованого — мільярд гривень. На жаль, унаслідок пожежі пошкоджено й знищено майже 200 гектарів соснового лісу. За попередніми даними, надзвичайна ситуація виникла через необережне поводження з вогнем. Висвітила (і в прямому, і переносному значенні) пожежа і проблеми. Зокрема, відсутність сучасної техніки, нестачу спецодягу, засобів зв'язку та найголовнішого — вогнеборців.

Коли пожежні підрозділи ще гасили галицинівський ліс, вогонь уже палав в іншому місці — на Кінбурнській косі. П'ять пожежних відділень Василівського лісгоспу власними силами не впоралися, а техніку 20-ї пожежної частини не доставили через несправність обох барж Очаківського морського порту. Тож додаткові сили довелося залучати з сусідньої Херсонської області. У результаті цього вогняного шквалу знищено майже 1000 гектарів лісу.

Олег КОБЕРНИК, інспектор центру протипожежної пропаганди ГУДПО МВС України.

Державний пожежний нагляд України попереджає:

лише дотримання правил пожежної безпеки в побуті, на виробництві, у місцях масового перебування людей, у зонах відпочинку, лісах, на луках, торфовищах дасть змогу уникнути такого страшного лиха, як пожежа.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про соціальну роботу з дітьми та молоддю

Цей Закон визначає організаційні і правові засади соціальної роботи з дітьми та молоддю.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

соціальна робота з дітьми та молоддю — діяльність уповноважених органів, підприємств, організацій та установ незалежно від їх підпорядкування і форми власності та окремих громадян, яка спрямована на створення соціальних умов життєдіяльності, гармонійного та різнобічного розвитку дітей та молоді, захист їх конституційних прав, свобод і законних інтересів, задоволення культурних та духовних потреб;

соціальне обслуговування — робота, спрямована на задоволення потреб, які виникають у процесі життєдіяльності, що забезпечує гармонійний та різнобічний розвиток дітей та молоді шляхом надання соціальної допомоги і різноманітних соціальних послуг;

соціальний супровід — робота, спрямована на здійснення соціальних опіки, допомоги та патронажу соціальне незахищених категорій дітей та молоді з метою подолання життєвих труднощів, збереження, підвищення їх соціального статусу;

соціальна профілактика — робота, спрямована на попередження аморальної, протиправної, іншої асоціальної поведінки дітей та молоді, виявлення будь-якого негативного впливу на життя і здоров'я дітей та молоді та запобігання такому впливу;

соціальна реабілітація — робота, спрямована на відновлення морального, психічного та фізичного стану дітей та молоді, їх соціальних функцій, приведення індивідуальної чи колективної поведінки у відповідність із загальновизнаними суспільними правилами і нормами;

соціальне інспектування — система заходів, спрямованих на здійснення нагляду, аналізу, експертизи, контролю за здійсненням соціальних програм, проектів, умовами життєдіяльності, моральним, психічним та фізичним станом дітей та молоді, забезпечення захисту їх прав, свобод та законних інтересів;

центри соціальних служб для молоді — спеціальні заклади, уповноважені державою брати участь у реалізації державної молодіжної політики шляхом здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю;

фахівець із соціальної роботи — особа, яка має спеціальну освіту і здійснює соціальну роботу з різними категоріями дітей та молоді або відповідними соціальними групами на професійних або волонтерських засадах;

волонтерський рух — добровільна, доброчинна, неприбуткова та вмотивована діяльність, яка має суспільно корисний характер;

соціальний менеджмент — управління системою соціальної роботи, спрямоване на реалізацію її завдань та пошук оптимальних шляхів їх вирішення.

Стаття 2. Законодавство України про соціальну роботу з дітьми та молоддю

Законодавство України про соціальну роботу з дітьми та молоддю базується на Конституції України і складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Якщо міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються правила міжнародних договорів.

Стаття 3. Суб'єкти соціальної роботи з дітьми та молоддю

Суб'єктами соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

уповноважені органи, які здійснюють соціальну роботу з дітьми та молоддю;

фахівці із соціальної роботи.

До уповноважених органів належать:

органи виконавчої влади;

органи місцевого самоврядування;

служби у справах неповнолітніх;

центри соціальних служб для молоді, їх спеціалізовані формування;

підприємства, установи та організації, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

Стаття 4. Об'єкти соціальної роботи з дітьми та молоддю

Об'єктами соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

діти, молодь та члени їх сімей;

професійні та інші колективи;

соціальні групи, щодо яких здійснюється соціальна робота.

Стаття 5. Основні принципи здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю

Соціальна робота з дітьми та молоддю грунтується на загальновизнаних гуманістичних, демократичних та правових засадах.

Основними принципами соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

законність, додержання і захист прав людини;

диференційність, системність, індивідуальний підхід;

доступність, конфіденційність у соціальній роботі;

відповідальність суб'єктів соціальної роботи за додержання етичних і правових норм, вимог та правил здійснення соціальної роботи;

добровільність у прийнятті допомоги.

Стаття 6. Сфери та рівні здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю

Сферами здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

громадська;

економічна;

освітня;

виховна;

культурна;

оздоровча.

Соціальна робота з дітьми та молоддю, державне управління та контроль у цій сфері здійснюються на місцевому, регіональному, державному рівнях.

Розділ II. ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 7. Основні напрями державної політики у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю

Основними напрямами державної політики у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

визначення правових засад соціальної роботи з дітьми та молоддю;

розроблення та реалізація державних, галузевих, регіональних програм соціального становлення і соціальної підтримки дітей та молоді;

створення сприятливих умов для гармонійного розвитку дітей та молоді, задоволення потреб у добровільному виборі виду діяльності, не забороненому законодавством, активної участі в творчій, культурологічній, спортивній і оздоровчій діяльності;

консультування і надання соціальних послуг, соціально-медичної, психолого-педагогічної, правової, інформаційної та інших видів соціальної допомоги;

здійснення соціального менеджменту щодо організації діяльності органів виконавчої влади, громадських організацій, спрямованої на подолання соціальних проблем;

здійснення соціально-профілактичної роботи щодо запобігання наслідкам негативних явищ та подолання таких наслідків;

розроблення та здійснення комплексу реабілітаційних заходів щодо відновлення соціальних функцій, психологічного та фізичного стану дітей та молоді, які зазнали жорстокості, насильства, потрапили в екстремальні ситуації;

сприяння дитячим і молодіжним організаціям, іншим об'єднанням громадян, фізичним особам у реалізації ними власних соціально значущих ініціатив і проектів;

забезпечення дотримання соціальних стандартів і нормативів умов життєдіяльності, морального, психологічного та фізичного стану дітей та молоді;

здійснення кадрового, науково-методичного, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного та інших видів забезпечення соціальної роботи;

сприяння розвитку та підтримка волонтерського руху;

встановлення та зміцнення зв'язків із соціальними службами для молоді за кордоном, інтеграція в міжнародну систему соціальної роботи з молоддю;

здійснення комплексу медико-соціальних та реабілітаційних заходів щодо адаптації в суспільстві дітей з вадами фізичного та розумового розвитку.

Стаття 8. Соціальне обслуговування дітей та молоді

Соціальне обслуговування дітей та молоді здійснюється у порядку, визначеному законодавством, шляхом надання соціальних послуг:

гарантованих державою безкоштовних фізкультурно-оздоровчих послуг;

у доборі роботи і працевлаштуванні відповідно до покликання, здібностей, професійної підготовки, освіти, професійної орієнтації та перепідготовки;

у сфері освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, спеціального медичного обслуговування, оздоровлення, відпочинку;

добродійних послуг для задоволення духовних, культурних, естетичних, виховних, освітніх, оздоровчо-лікувальних, рекреаційних та інших потреб.

Стаття 9. Соціальний супровід дітей та молоді

Соціальний супровід передбачає здійснення:

службами у справах неповнолітніх, центрами соціальних служб для молоді системного обліку та догляду дітей і молоді, які опинилися в складних життєвих ситуаціях;

систематичних і комплексних заходів, спрямованих на подолання життєвих труднощів, збереження та підвищення соціального статусу дітей та молоді;

системи заходів, спрямованих на подолання різних видів залежностей, які завдають шкоди психічному і фізичному здоров'ю дітей та молоді;

соціальної опіки щодо дітей з вадами фізичного та розумового розвитку.

Стаття 10. Соціальна профілактика серед дітей та молоді

Соціальна профілактика серед дітей та молоді передбачає здійснення:

системного обліку і догляду за дітьми та молоддю, які виявили схильність до асоціальної поведінки;

інформаційно-просвітницької, пропагандистської та агітаційної роботи серед дітей та молоді за місцем проживання, навчання або роботи.

Стаття 11. Соціальна реабілітація дітей та молоді

Соціальна реабілітація дітей та молоді передбачає здійснення:

навчально-виховної реабілітації у загальноосвітніх школах-інтернатах для дітей та молоді, які потребують соціальної допомоги; у спеціальних загальноосвітніх школах (школах-інтернатах) для дітей та молоді, які потребують корекції фізичного та розумового розвитку; у загальноосвітніх санаторних школах (школах-інтернатах) для дітей, які потребують тривалого лікування;

соціально-лікувальної та психологічної реабілітації у відповідних закладах охорони здоров'я дітей та молоді, які зазнали жорстокості, насильства, а також які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС;

фізичної реабілітації дітей та молоді з фізичними, розумовими вадами у спеціалізованих фізкультурно-оздоровчих закладах (клубах, центрах тощо);

медико-соціальної реабілітації неповнолітніх, які зловживають алкоголем, наркотиками і які за станом здоров'я не можуть бути направлені до шкіл соціальної реабілітації та професійних училищ соціальної реабілітації;

соціально-освітньої реабілітації в школах соціальної реабілітації та професійних училищах соціальної реабілітації неповнолітніх, які скоїли правопорушення.

Стаття 12. Соціальне інспектування у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю

Соціальне інспектування здійснюється з метою контролю за додержанням вимог законодавства щодо захисту прав і свобод дітей та молоді у сфері соціальної роботи з ними.

Соціальне інспектування здійснюється центрами соціальних служб для молоді спільно з відповідними органами виконавчої влади, яким законодавством надано право здійснювати інспекторський нагляд.

Порядок і умови здійснення соціального інспектування визначаються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань молодіжної політики.

За результатами соціального інспектування центри соціальних служб для молоді мають право:

звертатися до органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також підприємств, установ, організацій усіх форм власності;

порушувати перед відповідними органами клопотання про застосування передбачених законодавством санкцій до підприємств, установ та організацій усіх форм власності, громадян, накладання дисциплінарних та адміністративних стягнень на посадових осіб у разі порушення ними законодавства стосовно дітей та молоді.

Стаття 13. Центри соціальних служб для молоді

1. Здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю покладається на:

Державний центр соціальних служб для молоді;

республіканський (Автономної Республіки Крим), обласні, Київський та Севастопольський міські, міські, районні, районні у містах, сільські та селищні центри соціальних служб для молоді;

спеціалізовані формування центрів соціальних служб для молоді, зокрема бюро праці, агентства зайнятості, служби психологічної допомоги, кризові центри, центри реабілітації, ресоціалізації, адаптації, школи батьківської підтримки для молодих батьків, телефон довіри тощо.

Державний центр соціальних служб для молоді створюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань молодіжної політики та підпорядковується йому.

Центри соціальних служб для молоді створюються відповідними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, належать до сфери їх управління і підпорядковуються відповідно органу виконавчої влади чи виконавчому органу сільської, селищної, міської ради.

Державний центр соціальних служб для молоді контролює і координує діяльність республіканського (Автономної Республіки Крим), обласних, Київського та Севастопольського міських центрів соціальних служб для молоді.

Республіканський центр соціальних служб для молоді Автономної Республіки Крим, центри соціальних служб для молоді обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, міські, районні, районні у містах, сільські та селищні ради контролюють і координують діяльність центрів соціальних служб для молоді відповідно районних державних адміністрацій, виконавчих органів міських, районних у містах, сільських та селищних рад, а також надають їм практичну і методичну допомогу.

2. Штатна чисельність працівників Державного, республіканського (Автономної Республіки Крим), обласних, Київського та Севастопольського міських, районних, міських, районних у містах, сільських, селищних центрів соціальних служб для молоді встановлюється згідно з мінімальними стандартами здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю.

3. Типове положення про центри соціальних служб для молоді затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. Діяльність центрів соціальних служб для молоді фінансується за рахунок державного та місцевих бюджетів, відповідні витрати в яких визначаються окремим рядком, інших джерел, передбачених законодавством.

5. Послуги, що надаються центрами соціальних служб для молоді, є державними послугами і здійснюються на безоплатній основі.

Стаття 14. Завдання суб'єктів соціальної роботи з дітьми та молоддю

Завданнями суб'єктів соціальної роботи з дітьми та молоддю є:

надання різноманітних соціальних послуг, соціально-медичної, психолого-педагогічної, правової, інформаційної, матеріальної та інших видів соціальної допомоги, консультування дітей та молоді;

розроблення та здійснення системи заходів по створенню умов, достатніх для життєдіяльності різних категорій дітей та молоді;

здійснення соціально-профілактичної роботи серед дітей та молоді, проведення системи заходів щодо запобігання негативним явищам та їх подолання;

розроблення та здійснення реабілітаційних заходів щодо відновлення соціальних функцій, морального, психічного та фізичного стану дітей та молоді, пристосування їх до безпечних соціальних та інших умов життєдіяльності, а також надання допомоги дітям, молоді, які зазнали жорстокості та насильства, потрапили в екстремальні ситуації;

здійснення міжнародного співробітництва, вивчення і поширення передового міжнародного досвіду з питань соціальної роботи з дітьми та молоддю;

сприяння молодіжним організаціям і окремим громадянам у їх культурному і фізичному розвитку, участі в трудовій та суспільно корисній діяльності;

здійснення інших повноважень у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю.

Стаття 15. Права суб'єктів соціальної роботи з дітьми та молоддю

Суб'єкти соціальної роботи з дітьми та молоддю мають право:

вносити до органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування пропозиції щодо соціальної роботи з дітьми і молоддю, брати участь у їх реалізації;

укладати договори з підприємствами, установами і організаціями, в тому числі зарубіжними, на виконання ними робіт, що сприяють підвищенню ефективності соціальної роботи;

створювати агентства, спеціалізовані служби, інші установи соціального спрямування, займатися благодійництвом відповідно до законодавства України;

одержувати від підприємств, установ та організацій усіх форм власності інформацію з питань соціальної роботи з дітьми та молоддю;

проводити на підприємствах, в установах та організаціях соціологічні дослідження з проблем молоді;

представляти інтереси окремих молодих людей (молодих сімей) в їх відносинах з підприємствами, установами, організаціями;

надавати у встановленому порядку підприємствам, установам та організаціям за договорами платні послуги з інформаційно-методичного забезпечення їх діяльності щодо соціального обслуговування дітей та молоді із зарахуванням одержаних коштів на рахунки відповідних центрів соціальних служб для молоді. Перелік платних послуг, порядок їх надання і витрачання одержаних коштів встановлюються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань молодіжної політики. Прибутки від надання платних послуг спрямовуються виключно на соціальне обслуговування та допомогу дітям та молоді.

Стаття 16. Права та обов'язки фахівця із соціальної роботи з дітьми та молоддю

Права та обов'язки фахівця із соціальної роботи з дітьми та молоддю визначаються та затверджуються спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з питань молодіжної політики.

Стаття 17. Підстави щодо зміни або припинення надання соціальних послуг дітям та молоді

Підставами щодо зміни або припинення надання соціальних послуг дітям та молоді визнаються:

досягнення повноліття дітьми та віку молодими громадянами, з якого на них не поширюються норми цього Закону;

добровільна відмова від отримання відповідного виду соціальних послуг, якщо ця відмова або її наслідки не порушують прав, свобод інших осіб та не несуть в собі загрозу життю особи, яка відмовляється від отримання відповідного виду соціальних послуг;

інші обставини, встановлені законом.

Розділ III. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 18. Відповідальність за порушення у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю

Порушеннями у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю визнаються:

порушення принципів здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю;

невиконання фахівцями із соціальної роботи своїх обов'язків;

порушення порядку здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю;

порушення суб'єктами соціальної роботи інших вимог законодавства у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю.

За порушення законодавства щодо соціальної роботи з дітьми та молоддю суб'єкти соціальної роботи несуть відповідальність згідно з законами України.

Стаття 19. Порядок розгляду спорів, що виникають у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю

Спори, що виникають у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю, розглядаються відповідно до законодавства України.

Розділ IV. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ З ДІТЬМИ ТА МОЛОДДЮ

Стаття 20. Міжнародне співробітництво у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері соціальної роботи з дітьми та молоддю на державному, регіональному та місцевому рівнях.

З метою розвитку міжнародного співробітництва в цій сфері Україна укладає міжнародні угоди з іншими державами та міжнародними організаціями.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк:

подати до Верховної Ради України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з цим Законом;

розробити і затвердити мінімальні стандарти щодо здійснення соціальної роботи з дітьми та молоддю;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 червня 2001 року.
№ 2558-III

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства про енергозбереження

I. Внести до Кодексу України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст.1122) такі зміни:

1. Доповнити Кодекс статтями 101^{1} та 188^{14} такого змісту:

«Стаття 101^{1}. Недотримання вимог щодо ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів

Недотримання вимог щодо обов'язкового проведення державної експертизи об'єктів з енергозбереження —

тягне за собою накладення штрафу на керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності або фізичних осіб — власників об'єктів, які підлягають державній експертизі з енергозбереження, від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Недотримання вимог щодо встановлення норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів або перевищення таких норм, встановлених відповідно до законодавства, —

тягне за собою накладення штрафу на керівників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

«Стаття 188^{14}. Невиконання законних вимог посадових осіб органів Державної інспекції з енергозбереження

Невиконання законних вимог посадових осіб органів Державної інспекції з енергозбереження щодо усунення порушень законодавства про енергозбереження, ненадання їм передбаченої законодавством інформації або надання недостовірної інформації щодо ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, створення перешкод для доступу до енергоспоживаючих об'єктів та до приладів обліку споживання паливно-енергетичних ресурсів — тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності від п'яти до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

2. У назві глави 8 слова «в галузі використання електричної і теплової енергії» замінити словами «у сфері використання паливно-енергетичних ресурсів».

3. У статті 98:

у назві та у тексті статті слова «витрачання електричної і теплової енергії» замінити словами «витрачання паливно-енергетичних ресурсів»;

доповнити статтю частиною другою такого змісту:

«Недотримання вимог нормативної та проектної документації щодо теплоізоляції споруд, інженерних об'єктів та під'їздів житлових будинків, яке зумовлює зниження теплового опору огороджувальних конструкцій, вікон, дверей в опалювальний сезон, —

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, відповідальних за їх експлуатацію, від одного до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

4. Абзац перший статті 101 викласти у такій редакції:

«Пуск газу на газовикористовуюче обладнання завершених будівництвом, реконструйованих чи розширюваних підприємств без дозволу органів Державної інспекції з енергозбереження або недотримання встановленого режиму споживання газу, або споживання газу в обхід приладів обліку, або самовільне відновлення споживання газу після пломбування засувок постачальником природного газу чи уповноваженою ним юридичною особою».

5. Назву та абзац перший статті 102 викласти у такій редакції:

«Стаття 102. Порушення, пов'язані з неефективною експлуатацією паливо- і енерговикористовуючого устаткування

Експлуатація паливо- і енерговикористовуючого устаткування без засобів автоматичного регулювання, або приладів енергетичного контролю, або теплоутилізаційного обладнання, передбачених проектом, або у разі їх несправності».

6. У частині першій статті 218 цифри «98» виключити, а цифри «101-105» замінити цифрами «103^{1}-105».

7. Статтю 221 та частину першу статті 294 після цифр «91» доповнити цифрами «98, 101-103», а після цифр «188^{13}» доповнити цифрами «188^{14}».

8. У пункті 1 частини першої статті 255:

у абзаці «органів державного енергонагляду (статті 98, 103^{1})» слово та цифри «статті 98, 103^{1}» замінити словом та цифрами «стаття 103^{1}»;

абзац «органів державного газового нагляду (статті 101-103)» викласти у такій редакції:

«органів Державної інспекції з енергозбереження (статті 98, 101-103, 188^{14})».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
21 червня 2001 року.
№ 2550-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., №14, ст. 80) такі зміни:

1. Статтю 23 викласти в такій редакції:

«Стаття 23. Діяльність у професіональному спорті

Діяльність у професіональному спорті спортсменів, тренерів та інших фахівців, яка пов'язана з підготовкою та участю у спортивних змаганнях серед спортсменів-професіоналів і є основним джерелом їхніх доходів, здійснюється відповідно до цього Закону, Кодексу законів про працю України та інших нормативно-правових актів.

Створення і функціонування спортивних клубів, професіональних спортивних ліг, федерацій (асоціацій, спілок, об'єднань тощо), статути яких передбачають організацію діяльності спортсменів-професіоналів, здійснюються відповідно до цього Закону та інших нормативно-правових актів».

2. Доповнити Закон статтями 23^{1}, 23^{2}, 23^{3}:

«Стаття 23^{1}. Суб'єкти організації діяльності спортсмена-професіонала

Суб'єктами організації діяльності спортсмена-професіонала в Україні є органи виконавчої влади з фізичної культури і спорту, спортивні клуби, професіональні спортивні ліги, федерації (асоціації, спілки, об'єднання тощо), національні спортивні федерації, статути яких передбачають цей вид діяльності згідно з вимогами відповідних міжнародних спортивних організацій з виду спорту.

Суб'єкти організації діяльності спортсмена-професіонала в своїй роботі керуються Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами, міждержавними угодами та власними статутами (положеннями).

Статут спортивного клубу незалежно від форми власності в частині організації діяльності спортсменів-професіоналів має відповідати статутним та регламентним документам професіональної спортивної ліги, національної спортивної федерації та міжнародної спортивної організації з виду спорту, статути яких передбачають цей вид діяльності, а також включати норми щодо підготовки спортивних резервів та спортсменів вищої категорії.

Організація всеукраїнських спортивних змагань серед спортсменів-професіоналів та їх участь в міжнародних спортивних змаганнях проводиться виключно за рішенням відповідної всеукраїнської спортивної організації, яка наділена таким правом у встановленому порядку.

Професіональна спортивна ліга є об'єднанням спортивних клубів, має статус юридичної особи і створюється:

у складі національної спортивної федерації, статут якої передбачає організацію діяльності спортсменів-професіоналів, якщо це обумовлено статутними та регламентними документами відповідної міжнародної спортивної організації;

поза складом національної спортивної федерації, якщо це обумовлено статутними та регламентними документами відповідної міжнародної спортивної організації;

як спортивне об'єднання з місцевим або всеукраїнським статусом.

Статутні та регламентні документи професіональної спортивної ліги в частині організації діяльності спортсменів-професіоналів мають відповідати статутним та регламентним документам національної спортивної федерації та міжнародної спортивної організації з відповідного виду спорту, статути яких передбачають цей вид діяльності.

Стаття 23^{2}. Статус спортсмена-професіонала

Спортсмен України набуває статусу спортсмена-професіонала з моменту офіційного оформлення контракту з відповідним суб'єктом організації цієї діяльності з метою участі у змаганнях серед спортсменів-професіоналів.

Спортсмен, який не набув статусу спортсмена-професіонала і включений до основного чи резервного складів збірних команд України, для укладення контракту про діяльність у професіональному спорті має отримати офіційну згоду центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту та національної спортивної федерації з відповідного виду спорту.

Права та обов'язки спортсмена-професіонала, який бере участь у всеукраїнських або, при наявності допуску, в міжнародних змаганнях у складі збірних команд України, визначаються Положенням про національні збірні команди, що затверджується центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

Діяльність спортсмена-професіонала регулюється законодавством України, статутними і регламентними документами суб'єктів організації такої діяльності та відповідної міжнародної спортивної організації.

Стаття 23^{3}. Трудові відносини у професіональному спорті

Особи, які здійснюють діяльність у професіональному спорті, працюють за трудовими договорами (контрактами), що укладаються в письмовій формі відповідно до порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України з врахуванням вимог відповідних українських і міжнародних спортивних організацій.

Контракт в обов'язковому порядку має визначати зобов'язання суб'єкта організації діяльності спортсмена-професіонала щодо виплати йому заробітної плати, пенсійних виплат після закінчення спортивної професіональної діяльності, забезпечення усіма передбаченими законодавством видами соціального страхування та обов'язковим особистим страхуванням його здоров'я і життя, надання для його спортивної підготовки кваліфікованого персоналу, а також фізкультурно-спортивного спорядження і обладнання та спортивних споруд, створення відповідних житлово-побутових умов, дотримання його особистих прав.

Контракт в обов'язковому порядку має визначати зобов'язання спортсмена-професіонала щодо дотримання вимог статутних та регламентних документів суб'єктів організації цієї діяльності та відповідної міжнародної спортивної організації, виконання програм підготовки та календарного плану змагань, бережливого ставлення до наданого спортивного та іншого майна.

При порушенні спортсменом-професіоналом таких зобов'язань суб'єкт організації цієї діяльності може застосувати до нього заходи дисциплінарного впливу, передбачені контрактом.

Контракт повинен містити умови припинення його дії в односторонньому порядку.

Контракт не може містити положення, які прямо чи опосередковано порушують або обмежують конституційні права спортсмена-професіонала як громадянина України.

Для представництва і захисту своїх прав та законних інтересів спортсмени-професіонали можуть об'єднуватися у професіональні спортивні спілки.

Спортсмен-професіонал має право на перехід до іншого спортивного клубу, що знаходиться на території України або за її межами, у разі:

закінчення терміну дії контракту і виконання вказаних у такому контракті зобов'язань;

офіційного оформлення взаємної угоди між клубами та спортсменом-професіоналом до закінчення терміну дії контракту або невиконанні зазначених у такому контракті зобов'язань щодо спортсмена-професіонала.

Перехід спортсмена-професіонала до іншого клубу здійснюється відповідно до умов, які затверджуються професіональною спортивною лігою (асоціацією, спілкою, об'єднанням тощо) та національною спортивною федерацією за офіційним погодженням з центральним органом виконавчої влади з фізичної культури і спорту.

Спортивний клуб має право на компенсаційні виплати за перехід спортсмена-професіонала до іншого клубу. Розміри і порядок таких компенсаційних виплат визначаються регламентними документами відповідних суб'єктів організації діяльності спортсмена-професіонала.

Спортивна організація, що здійснювала підготовку спортсмена, якого запросив інший спортивний клуб для офіційного оформлення контракту, отримує від останнього компенсаційну виплату в обсязі витрат, порядок обрахування і сплати яких встановлюється відповідним нормативно-правовим актом центрального органу виконавчої влади з фізичної культури і спорту».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний термін з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність з цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що випливають з цього Закону;

забезпечити приведення центральними органами виконавчої влади їхніх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом;

внести необхідні доповнення до класифікатора професій щодо професії спортсмен-професіонал з відповідного виду спорту.

3. Суб'єктам організації діяльності спортсмена-професіонала у тримісячний термін з дня набрання чинності цим Законом привести свої статутні та регламентні документи у відповідність з цим Законом.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 21 червня 2001 року.
№ 2548-III.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про економічне та технічне співробітництво між Урядом України та Урядом Держави Кувейт

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду про економічне та технічне співробітництво між Урядом України та Урядом Держави Кувейт, підписану 24 травня 2000 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2600-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Союзним Урядом Союзної Республіки Югославія про взаємне сприяння та захист інвестицій

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Союзним Урядом Союзної Республіки Югославія про взаємне сприяння та захист інвестицій, підписану в м. Белграді 9 січня 2001 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2601-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Французької Республіки про взаємну охорону таємної інформації та матеріалів

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Урядом України та Урядом Французької Республіки про взаємну охорону таємної інформації та матеріалів, підписану 7 грудня 1999 року в м. Парижі, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2602-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємну охорону секретної інформації

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Урядом України та Урядом Китайської Народної Республіки про взаємну охорону секретної інформації, підписану 20 листопада 2000 року в м. Пекіні, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2603-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки про взаємний захист секретної інформації та матеріалів, обмін якими здійснюється в процесі співробітництва в оборонній промисловості

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки про взаємний захист секретної інформації та матеріалів, обмін якими здійснюється в процесі співробітництва в оборонній промисловості, підписану 23 листопада 2000 року в м. Анкарі, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2604-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво в цивільних справах

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Україною та Турецькою Республікою про правову допомогу та співробітництво в цивільних справах, підписану в м. Анкарі 23 листопада 2000 року, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
5 липня 2001 року.
№ 2605-III.

Друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

Fata morgana над Степанівкою

Колись доволі міцне господарство не тільки занепало — його в ході реформування ще й потрясають конфлікти

(Початок на 1-й стор.).

Так було. А тепер ось Степанівський сільський голова Володимир Чернігов зізнався:

— Об'їздив оце тваринницькі ферми — і аж сумно стало: більшість приміщень спорожніло, руйнується...

Занедбано й овочеві плантації, сади, виноградники. А зернових торік зібрали аж по... 15,4 центнера з гектара. Вже стало звичним значні площі залишати під веснооранку. Колись високорентабельне господарство, набувши статусу КСП, підійшло до реформування з майже 3-мільйонним грошовим боргом. Більшу його частку держава «простила», списала, та 1,3 мільйона гривень боргу і далі висіло тягарем. Люди давно не бачили зарплати, чимало сімей бідувало.

Жебрацька милостиня за... землю

Не шукатимемо причини занепаду — вони, з деякими поправками на суб'єктивний чинник, спільні для вітчизняного АПК загалом. Відродження господарства, свого села степанівці пов'язали з реформуванням земельних та майнових відносин на засадах приватної власності. Та ще з приходом до «керівного керма» у березні 1999 року Івана Кравчука — в недалекому минулому вмілого, як його відрекомендували тут, ватажка одного з господарств Фрунзівського району. Й сам Іван Васильович справив на людей приємне враження: значно молодший від попередніх керівників сільгосппідприємства, енергійний, ерудований, він з'явився в Степанівці своєчасно — в період докорінної перебудови, суть і мету якої — поліпшення добробуту людей — розумів, здавалося, глибоко й всебічно...

І ось раптом колективний лист до редакції зі Степанівки: Кравчук — не та людина, на яку можна покластися у цей відповідальний час.

Відкрите невдоволення розпочалося, певно, після того, як у новоствореному на базі КСП сільськогосподарському кооперативі (СВК), засновниками якого стали дев'ятеро степанівців та І. Кравчук (він мешкає до речі, в райцентрі Роздільна), прийшов час розрахунків за оренду земельних паїв. Виходили при цьому з їх попередньої вартісної оцінки в 21345 гривень: кожному орендодавцю-селянину належало одержати передбачений умовами договору оренди одновідсотковий грошовий мінімум, тобто 213 гривень 45 копійок. Оскільки «живих» грошей у кооперативі не було, віддавали натурою: по 100 кілограмів зерна пшениці, по стільки само насіння соняшнику на загальну суму 120 гривень. Майже 43 гривні «з'їв» прибутковий податок. На 50 гривень з копійками, що залишалися, запропонували «отоваритися» м'ясом та молоком.

— За чотиригектарний земельний наділ, що мав би забезпечити більш-менш пристойний прожитковий мінімум, — і дотепер обурюються люди, — ми одержали, по суті, жебрацьку милостиню.

Між іншим, навіть за законними мінімальними мірками розрахунок мав би бути вдвічі більший, бо торік уже діяв за вартісної оцінки землі коефіцієнт 2,07. Його, однак, не застосували. Чому?

— Бо не мали для цього ресурсів, — виправдовується І. Кравчук. А за рахунок чого людям жити? На це запитання відповіді не було. Але за однакових погодних умов, що торік справді були несприятливими, більшість сільгосппідприємств під час розрахунку за оренду земельних паїв селян не обмежилася отим одновідсотковим, навіть помноженим на згаданий коефіцієнт, мінімумом, — орендодавці одержали там у своє розпорядження до 500—800 кілограмів і навіть більше зерна, іншу продукцію. Хоча й та мірка, вважає, наприклад, Микола Миндру, голова правління асоціації сільгоспкооперативів «Прогрес» із села Кам'янки Ізмаїльського району, вочевидь недостатня. Земля, розмірковує він, — то справді багатство, що має забезпечити всім людям безбідне існування, а для цього їм треба віддавати принаймні третину вирощеного на їхніх земельних ділянках врожаю...

Не дивно отож, що понад 70 степанівців не забажали мати договірних відносин з кооперативом, вирішили господарювати самостійно. Й почали вимагати свої майнові паї, адже на чотирьох гектарах, зрозуміло, лопатою та сапою, як ото на присадибних ділянках, не впоратися — тут потрібна хоча б якась техніка.

Казав пан: кожух дам...

Чимало селян Степанівки мають на руках видані торік довідки за підписом голови СВК І. Кравчука про те, що кожен з них має у загальнокооперативному фонді частку власного майнового паю на відповідну грошову суму. Суми ті доволі різні: Тетяні Плешко, приміром, належало майна на 6952 гривні, Євгенії Нижній — на 7439, а Віктору Боцулу й Володимиру Погрібному — відповідно, на 10896 і 15594 гривні. Проте не про оту різницю де нині Степанівка — тут усе, здається, зрозуміло, майновий пай залежить від конкретного трудового внеску кожного в накопичення колишнього радянського, а потім колективного господарства. Розмови скрізь про те, чому оті паї за рік «усохли». Й справді, в конторі СВК вивісили списки, де наведено вже зовсім інші цифри. Ті самі Т. Плешко і Є. Нижня вже можуть одержати в кооперативі майна тільки, відповідно, на 3028 і 3953 гривні, а В. Боцул і В. Погрібний — на 5789 і 8286 гривень.

— І це ще не кінець «усиханню», — бідкаються селяни, — можемо й того не одержати. Схоже, залишимося ми зі своїми земельними паями без будь-якої техніки...

Коли врахувати, що тільки 32 відсотки вартісної суми індивідуального майнового паю припадає на сільгосптехніку (решта — різні споруди), то важко навіть уявити, наскільки мізерною виявляється озброєність селянина — йому дістанеться хіба що пара лемехів від плуга. Якщо й ті знайдуться...

«Усихання» майна в кооперативі відбувається кількома шляхами. За офіційною версією — в результаті його переоцінки. Та хіба тільки? Дедалі більша частка майна переходить до рук так званого інвестора — товариства з обмеженою відповідальністю «Чорноморський агропромисловий інженерний центр», зареєстрованого в селищі Овідіополь з офісом в Одесі. За те, що взявся погасити борги СВК ім. Котовського, який надає йому різні послуги.

— Але ж, — не може втямити багато хто з селян, — борги мали б погасити не за рахунок наших майнових паїв, як і надавати інвестиції під майбутній врожай. На все те треба знаходити кошти, налагодивши ефективну виробничу діяльність кооперативу...

Та тут пішли іншим шляхом. Багато в селі балачок і щодо продажу приватній фірмі плодоовочесховища-холодильника за заниженою, на думку не тільки степанівців, ціною. З цього приводу районна прокуратура навіть порушила кримінальну справу. Однак арбітражний суд визнав дії керівництва кооперативу правомірними. Чи погодяться з цим прокуратура й податківці — ще невідомо. Чимало нарікань випало почути й з приводу того, що людям в рахунок зарплати видали живу худобу чи м'ясо тварин, тим самим геть спустошивши ферми.

— Нас на очах обкрадають, істотно зменшуючи майнові паї кожного, — скаржаться люди. — А відповідні сертифікати видадуть, мабуть, аж коли нічого вже не залишиться.

Утім, ще й тепер у розмові зі мною І. Кравчук змальовує доволі сумну перспективу:

— Тим, хто об'єднається для спільного господарювання зі створенням юридичної особи, зможемо виділити дещо з тваринницьких приміщень. Хай вирощують там худобину чи під щось інше пристосовують. Ну а індивідуали зможуть розібрати таке саме приміщення й розподілити поміж себе камінь та цеглу...

За туманом нічого не видно

За якийсь там рік селяни селища Степанівка встигли побувати у наймах в кооперативі імені Котовського, потім — у товариства з обмеженою відповідальністю «Роздільнянський центр», аби незабаром знову повернутися до кооперативу. Який вже залишився, правда, без жодного клаптя землі, що її до цього орендував у тих самих селян, — тепер її орендарем стало оте ТОВ. Звідки воно на їхні голови взялося, спитаєте? А поміркуйте самі: генеральним директором його є... І. Кравчук, Так-так, той самий Іван Васильович, який і сільгоспкооператив очолює. Створив він ТОВ торік, влітку, спільно з уже згаданим овідіопольсько-одеським центром. Задля створення можливостей, твердить, інвестувати сільськогосподарське виробництво, адже кооператив у боргах, не мав ліквідної продукції, напряму через нього не можна було навіть жодного кредиту взяти.

— А для чого селяни писали заяви про переведення на роботу з кооперативу до ТОВ, потім — робили навпаки?

Запитання, як то кажуть, зависло в повітрі. Воно, власне, вже нібито й недоречне. Адже сільгоспкооператив, проіснувавши трішки більше року, ліквідується. В Степанівці тепер буде за хазяїна ТОВ імені Котовського. Отакий собі симбіоз, створений в результаті злиття безземельного вже й до цього, але із залишками майна сільськогосподарського виробничого кооперативу і товариства з обмеженою відповідальністю «Роздільнянський агроцентр», до якого перейшла більшість — 560 із загалу 690 земельних паїв степанівців. Договори про це вони уклали на цілих п'ять років. А куди було діватися — як порати землю, не маючи жодного реманенту? Та й з огляду на застосування своїх сил, знань, досвіду, отримання хоча б якоїсь зарплати сотні працездатних степанівців стали згідливими. Бо ще, дивись, новоявлені господарі землі та її більшої частки майна з Одеси й Роздільної знайдуть десь собі інших найманців. Ініціатори ж реорганізації в ході реформування, чехарди з працевлаштуванням людей ставили, вочевидь, за мету напустити якомога більше туману, за яким, відомо, нічого не видно. Принаймні для простих хліборобів, що залишилися, по суті, без землі, без майна.

Як так, не погодиться з таким твердженням дехто, вони ж мають на руках земельні сертифікати, ось-ось одержать державні акти про приватну власність на свої земельні паї, рано чи пізно матимуть документи і на майно. Так, відповідні папери степанівцям таки, думається, вручать. Та чому люди зі смутком поглядають на поля, що нині непогано, як і в усьому Причорномор'ї, заколосилися переважно завдяки сприятливим погодним умовам? Ті хліба ось-ось збирати, а піднесення, радості, як це бувало в урожайні роки раніше, коли благополуччя сільських родин великою мірою залежало від щедрості землі, — немає.

— Та не наше оте все, — кажуть з болем степанівці. — Врожай належить одеському центру та Кравчуку, засновникам новоствореного товариства, вони розпоряджатимуться на власний розсуд.

Формально майже все, що відбувається в Степанівці, начебто не виходить за межі чинного правового поля, та за суттю своєю інакше як знущанням над селянами не назвеш.

Іван Васильович на прощання поділився «приємною» новиною: ТОВ, керуючись новими інструкціями, уклало з селянами-орендодавцями договори на одержання ними за свої земельні паї продукції вже на 519 гривень щороку... Цікаво, чи ризикнув би сам І. Кравчук прожити на такі гроші зі своєю сім'єю? І яку частку становитиме ота сума від вартості врожаю, вирощеного на орендованій у селян землі? Вочевидь не третину, як радить мудрий господар з Ізмаїльського району Герой праці Микола Георгійович Миндру, під керівництвом якого асоціації сільгоспкооперативів «Прогрес» під час реформування не треба було відроджуватися — вона просто далі розвивається, міцніє, передусім забезпечуючи людям, в тім числі і пенсіонерам, справді безбідне, заможне життя, розбудовуючи й прикрашаючи своє чудове село Кам'янку.

Чи дочекається відродження замордована реорганізаціями Степанівка? Поки що надії на краще життя, що з'явилися було у зв'язку з реформами в АПК, повитали над цим селом, мов марево, та й щезли.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Все, що відбувається в Степанівці, інакше як знущанням над селянами не назвеш

Техніку для АПК мають супроводжувати епітети: надійна, продуктивна, економна...

А в майбутньому, ще й — вітчизняна

Точка зору

Значний спад сільськогосподарського виробництва в останні роки перетворив цю галузь із прибуткової на збиткову, яка нездатна навіть забезпечити просте відтворення.

Катастрофічно руйнується виробничий потенціал. Наявна матеріально-технічна база морально та фізично старіє, відбувається повернення до нерентабельних у ринкових умовах екстенсивних технологій.

Про причини деструктивних процесів у сільському господарстві, про шляхи врегулювання земельних відносин і насамперед про створення сучасної системи машин і технологій для АПК держави і йдеться в інтерв'ю з відомим вченим, директором Аграрного інституту, членом-кореспондентом УААН, доктором економічних наук, професором, генеральним директором міжнародного аграрно-промислового інвестиційного концерну «Агропромінвест-інтернешнл» Миколою ЛОБАСОМ.

— Миколо Григоровичу, Україна за рахунок власного сільськогосподарського виробництва може повністю забезпечити населення продуктами харчування, переробну промисловість — сировиною, державу — значними валютними надходженнями. Переконливий доказ — валові збори і врожаї основних сільськогосподарських культур, які отримували українські хлібороби в недалекому минулому. У 1986—1990 роках щорічно вироблялось у середньому 49,4 млн. тонна зерна — майже по тонні зерна на кожного мешканця. За цим показником Україна посідала третє місце в світі після Канади та США. Славилися ми і як цукрова держава.

Але все це в минулому. Бо за останні роки виробництво зерна — основної стратегічної культури України упало до рівня 1940 року — 23,4 млн. тонн, а урожайність цукрових буряків відповідає рівню 1913 року.

Маючи 32 млн. гектарів ріллі, ми торік закуповували зерно, а Франція з 18 млн. гектарів ріллі торік експортувала 36 млн. тонн зерна.

— Досягнення у сільському господарстві України були закономірним результатом розробки і широкого виробничого впровадження інтенсивних технологій, їх комплексного матеріально-технічного забезпечення.

Судіть самі: на той час у аграрному виробництві працювало 455 тисяч тракторів, і для нормативного оновлення їх парку щороку постачали 45—50 тисяч. Нині в арсеналі селян залишилося майже 360 тисяч тракторів, із яких 211 тисяч повністю вичерпали свій ресурс, а рівень амортизації 144 тисяч становить 45—75%. Із 107 тисяч зернозбиральних комбайнів внаслідок недостатнього поповнення їх парку протягом семи останніх років (по 1000—1500 замість нормативних 10000) залишилося 76 тисяч машин, у 45 тисяч з них вичерпаний амортизаційний термін, у інших він сягає 50—80 %.

До цього слід додати, що порівняно з тим часом виробництво мінеральних добрив зменшилося майже у вісім разів, а затрати на засоби захисту — майже у сім разів. Усе це в комплексі призвело до істотних порушень у технологіях вирощування культур, до скорочення посівних площ, спаду виробництва основних видів товарної продукції. Все закономірно.

— Наскільки я інформований, ви глибоко переконані, що для зупинення спаду і забезпечення сталого нарощування обсягів сільськогосподарського виробництва пріоритетним має бути технологічний блок. Саме він забезпечить швидку віддачу вкладень, особливо у досі ще прибуткові землеробські галузі. Але в який спосіб?

— Раніше розроблена єдина система машин для АПК налічувала близько 1500 найменувань, та з розпадом СРСР вона перестала існувати, оскільки значна частина технічних засобів уже не випускається у жодній із пострадянських держав. Аграрна держава Україна повинна мати і матиме власну систему машин для всіх галузей агропромислового комплексу, але це тривалий (7—10) років процес, профінансувати який на даному етапі держава не може.

Відтак необхідно першочергово зосередити зусилля на формуванні комплексу машин (28—30 найменувань) для вирощування зернових культур соняшнику і ріпаку, цукрових буряків, кормових культур, урожай і продукти яких забезпечать високу ринкову окупність вкладень.

Така концентрація технічних матеріальних, наукових і фінансових ресурсів дозволить отримати прибутки, які дадуть змогу з часом підтягти до відповідного рівня й інші галузі, зокрема і тваринництво.

— Це має бути техніка вітчизняного виробництва?

— Техніка для АПК, так само як і для будь-якої іншої галузі, має бути надійною, продуктивною, високоефективною, сучасною. Звичайно, мені, як патріотові нашої держави, дуже хотілося, щоб машини були українськими. Але треба бути реалістом. Випускати вже сьогодні в Україні техніку світових стандартів неможливо, оскільки, окрім фінансів, у нас для цього немає й сучасного обладнання, якісних матеріалів, комп'ютерів, технологій виготовлення, фахівців. Не можна не враховувати цих обставин. Інакше за величезних затрат на нове виробництво, зрештою, матимемо те, що вже було раніше.

Для оптимального технічного забезпечення АПК країни потрібно 5—7 тисяч надпотужних тракторів (300—450 к. с.), 28—30 тисяч потужних і середньопотужних (160—280 к. с.), 55—70 тисяч тракторів потужністю 80 —140 к. с. Щорічно треба поповнювати частину спрацьованих надпотужних тракторів (400—500 одиниць), та для виготовлення їх на вітчизняних заводах абсолютно відсутні досвід і передумови.

Тому доцільно сьогодні закуповувати потужні і надпотужні трактори. Інші класи тракторів з часом спільно з іноземним партнером чи самостійно виготовлятимуть на підприємствах країни.

Це чистої води політиканство, коли кажуть, що через півроку чи рік таке-от підприємство виготовить машини, які відповідатимуть світовим зразкам. Дивно та й годі. Відомі фірми до сучасного рівня своєї техніки йшли десятки років, а тут за рік — і в дамки.

— Але сучасна імпортна техніка — це відчутний удар по кишені сільгосппідприємств.

— Треба враховувати не те, скільки вона сьогодні коштує, а який обсяг робіт вона зможе зробити за сезон, скільки буде затрачено енергоресурсів, запчастин тощо.

Дослідження показали, що із запровадженням сучасної техніки можна запобігти втратам лише під час збирання врожаю 10—12 млн. тонн зерна і соняшнику (вартість еквівалентна 1—1,2 млрд. доларів США) і 25—30 % коренів цукрових буряків та зменшити у 2—2,5 разу витрати пально-мастильних матеріалів.

Щоб не було накладно, така потужна і надпотужна техніка має використовуватися спільно трьома—десятьма господарствами. У нас в країні подібний досвід є —згадайте повоєнні МТС.

Як засвідчив досвід, комбайни класу «Джон Дір», «Кейс» та інші за сезон можуть збирати врожаї на площі 1,5—2 тис. гектарів. Для порівняння: непогана машина «Дон» за сезон обмолочує хліба на площі 250—300 гектарів.

— Постановою Кабміну в 1997 році було створено ВАТ «Лізингова компанія «Украгромашінвест», яка об'єднала 39 кращих машинобудівних підприємств України. Такий крок мав посприяти розвитку сільськогосподарського машинобудування в державі. Наскільки доцільним був цей крок?

— Ідея дуже добра, а от практична реалізація ідеї — нікудишня. Бо ВАТ, на мій погляд, блокує дії з виробництва нової продуктивної ресурсно-, енергозберіжної техніки. Натомість приймаються рішення, що консервують зразки сільськогосподарської діяльності 30—40-річної давнини. Існує велика проблема із іноземними інвесторами. Сказане можна проілюструвати на прикладі ВАТ «Київсільмаш», де я голова спостережної ради. З часу передачі у 1999 році ФДМ контрольного пакета акцій ВАТ «Украгромашінвест» нічого не зробило для розвитку підприємства і не вклало у нього жодних коштів. У «Украгромашінвесту», м'яко кажучи, натягнуті стосунки з іншими акціонерами «Київсільмашу». А спільно легше тягти й бегемота з болота. Коли лебідь, рак і щука тягли воза в різні боки, відомо, що з цього вийшло. У нас виникають великі сумніви щодо обгрунтованості передачі в статутний фонд ВАТ «Украгромашінвест» пакета 50 % + 1 акція ВАТ «Київсільмаш» за номінальною вартістю 306 тисяч гривень, бо на торгах УМВБ пакет 10,03 % оцінений Фондом держмайна у 12,8 разу вище номіналу. Постає закономірне запитання: яка ж вартість інших пакетів у портфелі ВАТ «Украгроінвест»?

До речі, з цього приводу я нещодавно звернувся до Прем'єр-міністра А. Кінаха. Сподіваюся, в Кабміні також зацікавляться цим.

— Миколо Григоровичу, як вчений-практик ви досить тісно стикаєтеся з ходом реформи на селі. Ваші враження?

— Лише кілька зауважень. Відповідним указом Президента на селі під час реформування КСП було узаконено різні форми власності і господарювання, не обмежено й кількість формувань, які мають бути на місці КСП.

Натомість за вертикаллю влади «з метою збереження цілісності господарств» на базі КСП здебільшого створили ТОВ. Чому селяни обмежені у виборі, хоча по закону і згідно з указом Президента вони вільні? Знову цидулка чиновників від влади могутніша за указ Президента і сильніша за Закон.

Далі — в указі конкретно сказано, що орендодавцю належить сплачувати 1% від вартості земельного паю.

А за мовчазної згоди керівництва райдержадміністрацій неподинокими є випадки, коли за площі у 4—7 гектарів дають орендну плату по... відру вівса за кожен гектар. Про плату за використання майна годі мови немає. Хто ж має контролювати виконання указів Президента, як не влада на місцях?

А хто відповість за втрату того майна, яке колись належало КСП і яке нині існує лише на папері? Запитання риторичне, бо фактично — ніхто.

В указі Президента сказано, щоб під час створення нових сільськогосподарських формувань землю брали на баланс цих формувань, а в реальному житті цього немає. Натомість є 3—5 засновників із своїми паями і статутним фондом 9—15 тисяч гривень. Хто із серйозних банків, лізингових компаній чи постачальників пального ризикне мати справу із такими «могутніми партнерами»?

І насамкінець: хоча й проведено розпаювання основних засобів, але фактично селяни здебільшого так і не мають доходів від «своїх» тракторів, комбайнів, УАЗиків, на яких їздить їх новестаре керівництво.

Вів розмову
Леонід БРОВЧЕНКО.

Реалії

Музика липневих роїв

Минулого тижня я два дні провів на батьківському обійсті, що в селі Вікно Заставнівського району Чернівецької області. Привели мене сюди нагальні справи — настав час підгортати картоплю, боротися з колорадським жуком, косити отаву в старому саду.

Тільки-но я почав клепати косу на п'ятці гільзи від австрійського снаряда часів першої світової війни, як за ворітьми почулося:

— Вуйку Василю! Вуйку Василю! А де ваш брат? У нього рій вилетів з вулика! Треба попередити його про це. Шкода, аби не помандрував кудись далеко.

То був дзвінкий голосочок сусідської дівчинки. Я подякував їй за добру вість, завів автомашину й помчав польовою дорогою на берег Дністра, де брат з дружиною підгортали кукурудзу. Через п'ятнадцять хвилин ми вже були на його обійсті.

Бджолиний рій пришвартувався до старої яблуні. З товстої гілляки звисало щось подібне до бороди Карабаса-Барабаса. Комахи хмарою обступили главу своєї родини — матку.

Для досвідченого пасічника не становить жодних труднощів переселити рій до вулика. Існує давній дідівський спосіб утихомирення комах. Довгою жердкою б'ють по галузці. Від удару бджолиний клубок пада на траву. А в цей час пасічник притуляє до гілки роївницю-капелюшню, схожу на церковний дзвін, сплетену з сухої осоки. Сім'я разом з маткою інстинктивно повертається на місце, де вона щойно була. Але там їй дорогу перегородила роївниця. І бджолам нічого не залишається робити, як поселитися в ній. До того ж роївниця пахне воском, а цей аромат, як відомо, звабливий для крилатих трудівниць. Крім вощини, туди кладуть ще й кілька пучечків меліси. Це теж чудова принада. За півгодини роївницю вже можна знімати і струшувати у порожній вулик.

Липень — найбільш благодатна пора для роїння. Добрим стимулом для цього є тепла погода. Протягом двох днів у мого брата вилетіло з вуликів сім роїв.

Чи можна штучно стримувати цей процес? Досвідчені пасічники знають: щоб запобігти роїнню, треба заздалегідь вирізати відкладені на вощині кокони маточників. Це своєрідний бджолиний аборт, завдяки котрому не буде приплоду молодих маток, а значить, не буде бджолиного бунту — бажання створювати нові сім'ї.

Можна запобігти роїнню і в інший спосіб. Для цього до вулика ставлять рамки зі свіжою вощиною. Бджолиний народець дисциплінований — він одразу ж береться витягувати комірчини для меду і за роботою забуває про роїння. Сxильні до цього сім'ї варто вивезти поближче до медоносів, де вони в поті чола збиратимуть з квітів нектар і не думатимуть про родинний переділ.

Але є пасічники, які люблять, щоб бджоли роїлися. І ніякого «хірургічного втручання» не допускають. Бо в роїнні є велике таїнство природи, яке хочеться щоразу пізнавати по-новому.

Побачивши рій на яблуневій гілці, навіть бувалий у бувальцях пасічник не може стримати своїх почуттів — його очі загоряються цікавістю, а душа умиротворюється. І як тут устояти, коли перед тобою гуде бджолиний орган, а крізь мереживо смарагдового листя усміхається липневе сонце?!

Василь БАБУХ.

Фото автора.

Вода і спека — велика небезпека

*У той час, коли кияни рятуються від спеки у водоймищах, столичні рятувальники на човнах дбають за безпеку їхнього відпочинку та надають у разі необхідності медичну допомогу. За інформацією директора Державного комунального підприємства «Плесо» Миколи Щепця **(внизу праворуч)**, у цьому сезоні в київських водоймищах загинуло більш як 50 осіб. Пияцтво та купання в заборонених місцях —основні причини нещасних випадків на воді. У столиці діє 10 рятувальних станцій і 16 постів. Зарплата працівників благородної професії оцінена державою у 210—250 гривень та 40—50 відсотків премії. Звісно, не всі можуть працювати через добу по 12 годин. Довго в рятівниках тримаються лише міцні юнаки — адже акваланг важкий, та й увесь день нести службу під пекучим сонцем не кожному під силу.*

Фото Укрінформу.

Пияцтво та купання в заборонених місцях —основні причини нещасних випадків на воді

Самосуд по-куп'янськи

Аномалії

Сергій готував себе в десантники. Його заняття спортом, навчання в парашутному гуртку тільки зміцнювали віру батьків у серйозність намірів старшого сина. Вибір Сергія схвалювали батько, вчорашній військовий... і багатодітна мати, яка бачила юнака офіцером. А чому б і ні — цілеспрямованості йому не позичати, сила волі — дивовижна. Одне слово, порадував хлопець батьків своїм рішенням. І хто б міг подумати, що мрія його так і залишиться мрією!

...Ще вранці 29 травня 1996-го Сергій Небувайло з друзями ремонтував батьківського мотоцикла, а ввечері корчився від болю в травматологічному відділенні. І потрапив він туди з волі Ігоря Коваленка, який учинив серед білого дня жорстоку розправу над ним і Грицьком Сизоновим. За що? Привід, на думку Коваленка, був архісерйозний: хлопці, обкатуючи мотоцикл, на повороті вузької дороги зачепили його «Жигулі» і намагалися втекти.

— Ми не збиралися втікати, — каже Григорій, який сидів тоді за кермом. — Я просто розгубився і додав газу, але потім зупинився.

Юнаки, до речі, на той момент неповнолітні, побачивши розлюченого господаря, котрий мчав до них, не знали ще, які м'ятини і подряпини залишилися на його автомобілі після «поцілунку» з мотоциклом. Але те, що залишив на їхніх тілах «прокурор» і суддя» Коваленко, описати важко. Він спочатку збив з ніг Григорія, а потім «завдавав ударів з особливою зухвалістю, винятковим цинізмом» Сергієві. Бив у груди і голову навіть тоді, коли розпластаний на землі хлопець знепритомнів. Усе це бачило чимало куп'янців, які викликали «швидку», але сам Ігор Коваленко вини своєї не визнав і досі.

— Не домігшися від потерпілих і нас, батьків, мирової, він мені заявив: «У мене є гроші, ти нічого не доб'єшся. Але тебе я з брудом змішаю», — розповідає мати Сергія Алла.

Схоже, Коваленко знав що казав, бо подальший перебіг подій непрямо підтверджував слова всемогутнього Коваленка, що скалічив Сергія.

Вже за кілька днів після самосуду, з початкового діагнозу, поставленого в медсанчастині місцевого заводу, кимось було вилучено слова «струс головного мозку». Але те, що Сергій переніс тяжку черепно-мозкову травму, підтвердила судово-медична експертиза. Струс мозку дається взнаки й досі — після неодноразових стаціонарних лікувань у Куп'янську і Харкові! А факт звільнення Небувайла від служби в армії говорить сам за себе. Володар трохи пошкодженої автомобільної коробки позбавив Сергія не тільки мрії, а й здоров'я. Але це не тривожило медпрацівника, який уніс в історію хвороби неправдиву фразу про те, що Небувайла було побито під час побутової бійки, після чого він начебто звернувся за допомогою.

Уповільнити справу всіляко намагалося слідство, яке тричі(!) припиняло кримінальну справу «за відсутністю складу злочину». Небувайло перші два роки був фактично постійним пацієнтом клінік, а доблесні слідчі не знаходили причин для притягнення Коваленка до відповідальності.

У березні 1998-го вкотре «ховають» кримінальну справу. На численні скарги Алли Небувайло надходять відписки, а працівник міськпрокуратури цинічно коментує їх: мовляв, скаржитеся даремно — все одно листи до мене повертаються.

Представники потерпілих звертаються до суду із скаргою, що її розглядає по суті тільки через п'ять місяців і зобов'язує слідство відновити справу.

Слідство відновила і закінчила четверта з 1997 року слідча Марина Лазаренко.

А тим часом дядько Ігор продовжував психологічну війну з потерпілим Сергієм і його матір'ю.

— Образи, що супроводжуються нецензурною лайкою в громадських місцях за присутності свідків, стали нормою поведінки Коваленка, — каже Алла Йосипівна.

Вона зібрала документи і подала до суду позовну заяву про захист честі та гідності. Коли її розглянуть — невідомо. Адже там, у міськсуді, тривалий час не могли поставити крапку над «і» у кримінальній справі, направленій слідчою Лазаренко ще 1999 року. Неповагу до суду, потерпілих і свідків підсудний демонстрував і своєю неявкою, і поведінкою під час процесу.

Безкарно ілюстрував. Чому?

Авторові небезпечно докоряти міськсудові за тяганину під час судового розгляду, але факт залишається фактом: тільки в березні 2001 року, за півтора року після прийняття справи до слухання і через п'ять років після побиття хлопців суд сказав своє слово. Два роки позбавлення волі умовно і з випробним терміном на один рік — такий вирок у справі.

— Вважаю його надто м'яким, — каже Алла Небувайло. — Сина покалічено, на його лікування потрібні гроші, а про компенсацію, схоже, засуджений не думає. Він продовжує нас ображати і принижувати, сподіваючися, напевно, на безкарність.

Коваленко вважає покарання суворим, а 1000 гривень моральної шкоди, що їх за вироком суду він має сплатити потерпілому, — надмірно високою ціною.

Іван ІЛЛЯШ.

Куп'янськ
Харківської області.

Мал. Сергія ТЕРЕЩЕНКА.

Сповідь контрабандиста, який пахне спиртом

Волинянин Андрій Поліщук (справжнє прізвище назвати відмовився) відомий у певних бізнесових колах як досвідчений контрабандист зі стажем. Таких, як він, називають «спиртовозами». Йому щойно «стукнуло» 30 років. А вже встиг закінчити Луцький технічний університет, одружитися й народити двох діточок. Свою «справу» починав із «човникових» вояжів до Польщі. Возив на продаж електротовари, заводське обладнання, золото. Звідти привозив дешевий одяг і взуття. Потім кілька місяців обливався потом на пилорамі в Чехії. Гнув спину на будівництві в Словаччині. Одержував по 200 доларів на місяць. Скалічив руку. Отоді й почав нелегально возити спирт «Роял» до Польщі. Спочатку — автобусом і потягом. Згодом — легковиком. Нині визнає, що цей бізнес — найприбутковіший. Хоча й доволі ризикований.

Перед черговою поїздкою Андрій буквально розбирає своє авто на запчастини. Воно — наче суцільний тайник. Поліщук не жадібний. Тому перевозить через кордон не більше 20—30 літрів спирту. Його грошовиті колеги заливають у свої машини по 100—200 літрів. Зазвичай, «спірітус» ховають у подвійному паливному баці, під передніми сидіннями, під панелями, навіть у безкамерних колесах, куди вміщається до 17 літрів. Деякі авто контрабандистів пронизані спеціальними трубками, до яких можна залити 100—500 літрів спирту.

Андрій не обмежується «вогненною водою». Пакує в тайники ще й по 10—12 блоків цигарок. Торік поляки залюбки купували контрабандні «ЛМ». А нині найпопулярніша марка «Монте Карло». На Волині блок коштує три «бакси». У місті Хелмі його можна продати за 18 злотих (4,5 долара). А в Любліні, якщо пощастить, — навіть за 25 злотих. Здав десять блоків — маєш 25 доларів «навару».

У дорогу Андрій завжди вирушає з дружиною. Так безпечніше: жінка магічно діє на митників. Кордон переходить на міжнародному пункті пропуску. Через величезний наплив легковиків і вантажівок тутешні митники не дуже прискіпливі. Андрій намагається потрапити на одну й ту саму зміну. Тут у кожного митника і прикордонника є прізвиська. І кожен «спиртовоз» ніби закріплений за певною зміною. Якщо зміна не твоя, то пропускаєш у черзі інших і чекаєш «своєї».

Взагалі, черга — річ відносна. Якщо хочеш проскочити повз неї, то звертайся до міліції. За певну винагороду тебе проведуть по «коридору».

У митній зоні «спиртовозам» боятися немає чого. Є стала такса: для митника в паспорт вкладаєш 10—20 гривень, а для прикордонника у багажнику залишаєш 5—10 грн. Виняток хіба що для контрабандистів, які везуть великі партії спирту. Вони платять щедро і всім без винятку. У такий спосіб вартові кордону за зміну, кажуть, заробляють від 500 до 750 доларів. Звісно, вони з кимось діляться. Але й тому, що зостається, на хліб вистачає.

Як тільки перетнув кордон, бажано триматися безневинним ягням. Зазвичай польські митники лінуються «потрошити» машини. Їм ніхто нічого не платить. Якщо знайдуть цигарки або спирт, то оштрафують на 100—500 доларів, конфіскують товар і відпустять. Тривалий час поляки не звертали уваги на «Запорожці». Не могли повірити, що у цю невеличку «мотоколяску» можна помістити контрабанду. Коли почали витягувати звідти пакунки зі спиртом і виписували 100-доларові штрафи, наші хлопці замість грошей кидали їм ключі від авто. «На, забирай машину. А я такий драндулет у Луцьку за 50 доларів куплю».

Інша річ — горезвісна «чорна сотня». Ці поліцаї зупиняють за 5—10 кілометрів від кордону. Вони оснащені найсучаснішим обладнанням, яке виявляє майже всі тайники. Якщо потрапив до їхніх рук — випотрошать, як різдвяну гуску. Розмова коротка: штраф, конфіскація і депортація.

Чатує небезпека і на польських ринках. Андрій здає контрабанду лише перевіреним клієнтам-оптовикам. Інакше можна натрапити на кримінальну поліцію. Ходять ринком такі собі начебто п'янички в лахмітті. Просять продати спирт, аби похмелитися. Троє друзів пожаліли «алкашів»... Потім кілька діб сьорбали баланду.

Устелений неприємними сюрпризами і шлях контрабандиста додому. На шосе на них полюють рекетири. Переважно це — земляки з Волині, Львівщини, Київщини. Грабують на лісових дорогах, біля автозаправок, на залізничних переїздах. Не проти «подоїти» «спиртовози» і польська дорожня поліція.

Однак рідна земля зустрічає всілякими спокусами. Першими вітають «спиртовозів» вічно молоді путани. За експрес-послуги беруть недорого. Неподалік кордону —30—50 гривень. Поблизу Ковеля — не більше 10 гривень. Андрію ці забави ні до чого. Поряд дружина. Він мчить додому, до дітей, які чекають на маму й татка з гостинцем. А в голові в нього уже визріває план наступного контрабандного вояжу. Бо це його робота. Іншої в нашій державі ніхто не пропонує...

Роман ЖИЖАРА.

Луцьк.

З пошти

Пенсія безсила проти туберкульозу

Цей лист — крик про допомогу 70-річного пенсіонера. Моя дружина померла від інсульту чотири роки тому. Єдина надія та опора — син Петро — п'ять місяців тому повернувся додому з Балаклійської виправної трудової колонії №17, що під Харковом. З діагнозом — фіброзно-кавернозний туберкульоз. Останні два з половиною роки там його «лікували».

Я відразу відвіз сина до Чернігівського тубдиспансера. Але після піврічного лікування жодного поліпшення не сталося. Завідуюча терапією Надія Іванівна каже про стійкість туберкульозної палички до стрептоміцину та інших ліків. Необхідні нові дорогі —по 200—300 гривень на кожний місяць. Я безсилий допомогти сину, а йому лише 28 років.

Іван МАСЛОВСЬКИЙ.

Червоні Партизани
Носівського району
Чернігівської області.

Знову завмерло все до світанку

За останні роки на Херсонщині кількість дітей з ортопедичними відхиленнями зросла удвічі. Недорозвиненість кульшового суглоба, крихкість кісток часто призводять до кульгання, сколіозу, відставання у фізичному розвитку. І все це через брак молока, м'яса, овочів та фруктів. А що мають сільські дітлахи? Овочі й фрукти є, а ось м'ясо й молоко доводиться відвозити на базар. Треба одягатися, сплачувати за газ. Адже колгоспи розігнали, і кожен живе, як може.

Зазвичай у ЗМІ ми бачимо усміхнених щасливих дітей. Солідні дяді й тьоті на свята дарують їм подарунки і ласощі, цілують пухенькі щічки. Ми дивимося і тішимося: все чудово. А тим часом сотні тисяч брудних, обірваних, голодних хлопчиків і дівчаток шастають по звалищах, базарах, вокзалах у пошуках шматка хліба і теплої ночівлі. Декому поталанило — вони живуть у притулках, інтернатах, дитбудинках. Можуть більш-менш регулярно харчуватися.

День захисту дітей минув і «снова замерло все до рассвета». Тобто до першого червня 2002 року. А що потім? Знову веселі ситі діти? Казки про те, що в Україні всі вони такі щасливі? Свято раз на рік... У дітей відбирають право на життя, адже, за статистикою, на сто народжень припадає 130 абортів. Незабаром остаточно зникнуть безплатні ясла, садочки, школи, інститути. Що гарантує держава? Право на освіту? Та якщо не заплатиш, і освіти не матимеш.

Батьки залишаються без роботи, продукти стають дуже дорогі. Зате алкоголь доступний всім. І багато хто знаходить у ньому втіху. Тільки ось страждають діти. Тікають вони найчастіше на вулицю, у підвали. Замкнене коло. Цигарки, наркотики, деградація народу. А потім ми дивуємося: злочинність зростає, безпритульних багато, молодь не та. Нам лишень варто частіше озиратися довкола. І допомагати їм, поки що маленьким і беззахисним.

Казимир СТАТКЕВИЧ.

Херсон.

Хочу купити чоловікові та собі пам'ятники

«Голос України» читаю регулярно і хочу поділитися з вами своїми новинами. Чоловік у мене глухий, так що більше ні з ким.

Я чула по телебаченню, що буде підвищення пенсій. Але ось про підвищення цін на продукти харчування ніхто не казав. А вони зросли на 30—40 відсотків. Я думала купити чоловікові слуховий апарат і залишити гроші на пам'ятник. А то хто про нас потурбується, крім нас самих? Але тепер навіть цього дозволити собі не можу.

І ще. Головний командувач присвоїв мені до Дня Перемоги звання старшини. Тепер я вже в молодших сержантах не числюся. Хай хоч на схилі віку, а все одно приємно.

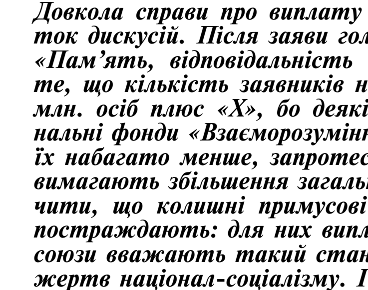
Надія КЛИМЕНТЬЄВА.

Успенка
Луганської області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

«Газета — мені не указ...»

Довкола справи про виплату компенсацій розпочався новий виток дискусій. Після заяви голови кураторіуму німецького фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» Міхаеля Янсена про те, що кількість заявників на отримання виплат дорівнює 1,5 млн. осіб плюс «Х», бо деякі партнерські організації — національні фонди «Взаєморозуміння і примирення» спочатку заявили їх набагато менше, запротестували єврейські організації. Вони вимагають збільшення загальної суми компенсацій. Треба зазначити, що колишні примусові працівники-євреї в цьому разі не постраждають: для них виплати не зменшаться. Але єврейські союзи вважають такий стан справ несправедливим щодо інших жертв націонал-соціалізму. І налаштовані вони дуже рішуче.

А що в нас? Для цього «прокрутимо» події дещо назад. Український фонд у листі до Бундестагу в травні 2000 року, заперечуючи проти поетапності виплат, повідомляв: «Поетапність виплат обгрунтовується німецькою стороною можливим браком коштів у зв'язку зі збільшенням кількості потенційних одержувачів. Ці побоювання безпідставні. В Україні тепер мешкає 605.554 жертви нацизму, на яких є потрібні документи і які отримали перші гуманітарні виплати. Їхня кількість не може збільшитися. Крім того, кожна країна отримує кошти в певному обсязі. Для української сторони — це 1 млрд. 724 млн. марок. За межі цієї суми Україна не вийде».

Проте вже в листопаді цього ж таки року голова національного фонду Ігор Лушников стверджує, що в Україні мешкає **понад 650 тисяч зареєстрованих** (виділено автором) колишніх жертв примусу. І цього разу він має рацію. Лише гадаю, що їхня кількість значно більша: я отримала чимало листів від людей, котрі примусово працювали в Німеччині, в кого й досі обласні та міські відділення національного фонду не прийняли заявки на отримання компенсацій, бо вони або зовсім не мають підтверджувальних документів, або мають їх недостатньо. Оці люди і є **незареєстрованими** (виділено автором). А скільки їх насправді — хто скаже? Деякі німецькі історики-дослідники називають кількість від 100 до 200 тисяч, що цілком слушно. Адже загальна кількість силоміць вивезених з України до Німеччини — приблизно 2,5 млн. осіб — і це були переважно 18—20-річні юнаки та дівчата, а то й зовсім підлітки. Чому б українській стороні від самого початку не керуватися хоча б цією цифрою? Якщо виходити навіть не зі співчуття до цих людей, а з державних інтересів: адже гроші — й чималі — прийдуть не лише до гаманців колишніх примусових працівників, а й в Україну загалом.

Тобто йдеться про те, щоб ці гроші отримати, захищаючи навіть не лише інтереси жертв, а й інтереси нашої бідної держави. Захищаємо... З листа Євгенія Федоровича Волошина: «Я, як і моя дружина, примусово працювала на окупованій території України. Документів про це не маю. Однак досі про цю категорію жертв не йшлося. Та ось в «Голосі України» з'явилася стаття, що виплати можливі й для нас, і було зазначено адресу, куди можна звернутися. Я прийшов до Полтавського відділення фонду «Взаєморозуміння і примирення», показав газету і попросив допомогти. У відповідь почув від працівника фонду: «Газетні статті — мені не указ, я маю інструкцію!». Як мені бути, адже ви пишете, що український фонд зобов'язаний допомагати в розшуку документів». А в харківському відділенні фонду іншому нашому читачеві — Олексію Трохимовичу Пакришу відповіли «конкретніше»: «Тепер газета за гроші все, що завгодно, напише».

Ну що сказати на це? Справді, газетні статті — не указ для чиновника, котрий має інструкцію. А надто в разі, коли йому, чиновникові, глибоко байдужа справа, якою він займається, або ще гірше, коли він теж вважає, що «цим колишнім «підпоркам фашизму», як написав громадянин Філь із Сумської області, добряче підфортунило з німецькими грошима. Та коли керуватися не лише інструкцією (вже не знаю, що воно за інструкція така, адже фонди й створено для того, щоб допомагати колишнім примусовим працівникам, а не лише отримувати в них зарплату), а ще й бажанням розібратися, знайти, а надто, якщо випадок складний і заплутаний, то газетні статті дуже навіть можуть допомогти. Принаймні автор сподівається, що інформація про те, як просуваються справи з виплатою компенсацій, яку, буває, доводиться добувати, докладаючи чимало зусиль, стане не указом, а допомогою — і для фонду, і для людей, що її потребують. До речі, лише за ціну підписки на нашу газету. Це ті гроші, що їх газеті платять.

А тепер інформація для тих, хто надто вже ретельно дотримується інструкцій, а також для читачів, які волею долі все-таки муситимуть з ними спілкуватися. У Німеччині 1986 року створено Товариство колишніх примусових працівників, яке чимало зробило для того, щоб справедливість стосовно цієї категорії жертв націонал-соціалізму перемогла. Спікер товариства — мій добрий знайомець Кристоф Єттер (це він, до речі, на останньому перед прийняттям німецького закону про фонд засіданні висловив сумніви щодо достовірності поданої українським фондом кількості примусових працівників і навіть написав до Бундестагу офіційного листа про це, вимагаючи перевірити ці дані) надіслав нещодавно матеріали щодо виконання Федерального закону про фонд.

1999 рік. Ситуація з виплатами не змінилась.

Запопадливі охоронці українських інструкцій, звичайно, знають, що вони мають неухильно виконувати вказаний закон, бо про це між німецьким та українськими фондами, як партнерськими організаціями, підписано відповідний договір. На жаль, через його об'ємність (а в ньому вельми детально розписано, хто на що і в якому випадку має право, хто і що має виконувати) і, звичайно, обмеженість газетної площі я лише коротко викладу ті питання, котрі найчастіше трапляються у листах наших читачів. Зрозуміло, повний текст документа є в українському фонді та у всіх його відділеннях. Принаймні повинен бути.

Документ, зокрема, повідомляє, що національні фонди зобов'язані інформувати колишніх жертв примусу про передумови для отримання компенсації і терміни, приймати всі заявки, а також, крім відомих їм заявників, розшукувати подальших можливих претендентів. Національні фонди підписали з німецьким фондом угоду, за якою зобов'язуються допомагати заявникам у підготовці документів. Якщо викладене заявником не може бути підтверджене наявними документами, фонд повинен зажадати з Німеччини інформацію для підтвердження правочинності заявки. Якщо колишній примусовий працівник має право на компенсацію з ряду категорій, то до уваги беруть найвищу. В разі негативного рішення фонд зобов'язаний письмово повідомити заявникам про це. Якщо заявники не погоджуються з відмовою в одержанні компенсації або з розміром її, то вони можуть протягом трьох місяців оскаржити рішення фонду. Під час обробки скарги фонд зобов'язаний розглядати також нові документи.

Цілком неприпустимо обгрунтовувати відмову у прийнятті заявки тим, що з точки зору національного фонду факт правочинності недостатньо доведений. Колишній примусовий працівник не повинен одночасно з поданням заявки додавати всі докази та інші підтвердження права на компенсацію. Вони можуть бути надані навіть після закінчення терміну подання заявок. Якщо до підписання договору національні фонди вже відхилили деякі заявки, посилаючись на недостатність обгрунтування, то тепер вони зобов'язані знову розглянути їх, забезпечивши заявникам всі умови цього договору. При цьому фонди зобов'язані інформувати особисто і безпосередньо всіх заявників про їх права згідно з договором.

Крім підтвердження заявника, доказом правочинності є також офіційні слухання свідків, отримана національним фондом інформація або свідчення третіх осіб, розгляд пред'явлених предметів того часу, інших документів або наочні тілесні ушкодження — результати ув'язнення. Оскільки доводити факти 50 років потому нелегко, то федеральний закон надає право колишнім жертвам примусу довести правомірність отримання компенсації іншим шляхом. Приміром, представляючи не зовсім очевидні докази: незасвідчені копії, фотографії, приватні листи того часу зі штемпелями імперської пошти тощо. Свідченням можуть бути і письмові заяви третіх осіб-свідків, правочинність яких документально підтверджена. Національні фонди повинні враховувати можливі помилки архівів через нечіткі показання після закінчення війни. У ряді випадків ті, хто працював у військовій промисловості, боячись репресій, заявляли, що працювали у сільському господарстві. Деякі архіви містять відомості про добровільність роботи в Німеччині під час війни, що з історичного погляду практично неможливо.

Договір німецького фонду з партнерськими організаціями передбачає дотримання термінів подання заявок, які продовжено до кінця року. Однак якщо у заявника є серйозна причина недотримання цього терміну, то фонд правочинний його продовжити.

Федеральний закон передбачає, що неповнолітні, незалежно від віку, яких було залучено до примусових робіт, мають право отримати компенсації того самого розміру, що й дорослі. Під час визначення компенсацій дітям слід особливо зважати на шкоду, заподіяну їхньому здоров'ю.

А якщо виявляється, що для когось із заявників знайти підтверджувальні документи неможливо, але з їх опису зрозуміло, що заявник перебував у певному місці й виконував примусові роботи, то з боку фірм, місцевої влади чи архівів може бути виставлено так звані свідчення про переконливу правдивість. Федеральний закон рекомендує національним фондам розглядати такі свідчення як підтвердження їх правочинності.

І останнє — прямий витяг з документа: «Необхідна широка публікація інформації з тим, щоб охопити всіх правочинних на отримання компенсації за вказаним законом. Неприпустимо обмежувати інформацію щодо даного федерального закону колу осіб, які вже отримували якісь кошти через національні фонди... Кожний (заявник. — **Авт.**) має знати передбачені терміни і суму компенсацій по окремих категоріях. Це стосується передусім національних фондів України, Росії та Білорусії. Федеральний фонд зацікавлений в інформації та проблемах, які виникають у національних фондах, щоб негайно реагувати на них».

Не знаю, чи інформував український фонд про ці положення Федерального закону колишніх примусових робітників «особисто й безпосередньо», як сказано в документі, але знати про це вони повинні.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Мати шукає справедливості

Четвертий рік мати загиблого сина шукає правди, і ні прокуратура, ні суд не в змозі їй допомогти

Безпрецедентну заяву зареєстрував Суворовський суд Херсона. Потерпіла Надія А. відмовилася від участі у слуханні справи про вбивство її сина.

— Незаперечно, це законне право потерпілої, — зазначив, коментуючи заяву, начальник обласного управління юстиції Віталій Годований, — але подібних випадків я не пригадую.

...Лікаря Бориса Лісовського було вбито у власному помешканні, в самому центрі міста серед білого дня. За результатами слідства, у скоєнні злочину була заарештована Валентина К., котра допомагала покійному по господарству, прибирала квартиру. Таку саму роботу вона виконувала і в квартирі його матері. У Надії Олександрівни квартирувала й донька домробітниці, студентка. Отож стосунки між цими людьми були схожі на родинні. Через те не випадково другого дня опісля вбивства Валентина запропонувала Надії Олександрівні переписати своє житло на її доньку, а квартиру вбитого — на другу доньку, за що вона буцімто догляне самотню жінку.

Слідство тривало кілька місяців. З його матеріалами, стверджує потерпіла, її не ознайомили. Ще кілька місяців справу розглядав суд. Підсудна зізналася у скоєнні злочину, сумнівів у цьому не викликав і висновок спеціалістів одеської судово-медичної експертизи. Згодом у процесі слухання справи підсудна змінила показання і заявила про свою непричетність до вбивства. Враховуючи аргументи адвоката, а також стан здоров'я обвинувачуваної, К. звільнили з-під арешту в залі суду, а справу передали на дорозслідування. Надія А. вважає, що довідки про здоров'я «надумані», тому що має інше уявлення про здоров'я домробітниці, до того ж оцінює його професійно — адже сама лікар з багаторічним досвідом. Порушення судового процесу вбачає потерпіла в тому, що підсудній тут же, в судовій залі, родичі передавали сумку з речами та харчами, безперешкодно спілкувалися з нею в приміщенні суду.

Нині справа вже кілька місяців перебуває на розгляді у тому-таки Суворовському райсуді. Суддя Валентина Малькова не згодна, що розгляд зволікається — слухання відкладали, але з поважних причин: хвороби чи неявки причетних до справи осіб, зокрема, й самої потерпілої.

Тим часом згорьована мати, що втратила єдиного сина, а трохи раніше поховала чоловіка, і далі шукає захисту й справедливості. З адміністрації Президента, куди вона звернулася зі скаргою на Херсонський обласний суд, котрий, на думку потерпілої, мав би відреагувати на протест прокуратури щодо звільнення підсудної з-під варти, Надії Олександрівні повідомили, що її скаргу розглядатиме... Херсонський обласний суд. Мало втішає потерпілу й відповідь колишнього вже прокурора Суворовського району Анатолія Горпенюка: «Ваша скарга, надіслана Генеральному прокурору України, поступила на розгляд в прокуратуру Суворовського району».

— Як же так, — дивується жінка, — закон забороняє пересилати скарги тим, на кого скаржаться. А підлеглі Президента не виконують законів? І замість розгляду «відписуються».

Утім, для себе мати давно знайшла пояснення: немає, на жаль, у неї високих покровителів, як у підозрюваної. І впевнена, що кримінальну справу «гальмує» колишній чоловік підсудної, високий міліцейський начальник у недалекому минулому, а нині підприємець із впливовими зв'язками.

«Висловлюю недовіру Суворовському районному та Херсонському обласному судам і на знак протесту відмовляюся бути присутньою на цьому фарсі, що іменується судом», — написала у своїй заяві на ім'я голови райсуду Надія А.

Хто переконає жінку, що вона помиляється?

Алла БРУСИЛОВА.
Херсон.

«Їх не помічати не може ніхто»

Після тристоронньої зустрічі у Вітебську президенти України та Росії мовчки усміхалися журналістам. Вони широким жестом надали необмежене право спілкування з пресою Олександрові Лукашенку. Представники ЗМІ, допущені в резиденцію Президента Білорусі, не були нав'язливими і зуміли стримати в собі бажання поставити запитання Леоніду Даниловичу та Володимиру Володимировичу про те, чи їхній приїзд на «Слов'янський базар» не є бува прямою агітацією за Лукашенка напередодні президентських виборів. Утім, демонстративне мовчання у присутності «кандидата номер один», певне, задумувалось як відповідь на це непоставлене запитання. На нього ж не мудруючи відповідає і телебачення Білорусі, яке крутить рекламний ролик: Лукашенко вирішує стратегічні питання в компанії Кучми і Путіна. А стіни будинків Вітебська у дні проведення фестивалю були прикрашені скромними плакатами: в центрі — Лукашенко на тлі російського і українського колег, а на передньому плані — Алексій II.

Зате після двосторонньої зустрічі Путін і Кучма щедро поділилися своїми враженнями від «базару» і один від одного, а головне — від стратегічного партнерства двох країн, яке «йде на користь конкретним громадянам Росії та України, підвищує їхній добробут».

Президент України обговорив з Путіним конкретні плани стратегічного партнерства між РФ і Україною: «Не можна не помічати результатів цього партнерства, їх не помічати не може ніхто».

«Добрі взаємовідносини в політиці диктують добрі відносини в економіці», — підкреслив Леонід Кучма. Політична азбука: добробут українських громадян (його не помічати не може ніхто) підвищується завдяки ось таким «безгалстучним» зустрічам на «базарах». А для тих, хто намагається побачити у зближенні з північно-східним сусідом тривожні симптоми звертання зі шляху в Європу, Кучма заявив, що дедалі частіші зустрічі представників влади двох країн — не що інше як свідчення «конкретного наповнення стратегічного партнерства».

До якої міри наповнилося б наше стратегічне партнерство, якби президенти України і Росії оселилися де-небудь разом?! Хоча в такому разі, мабуть, виникла б загроза переповнення, що, як ви розумієте, зовсім не бажано. А тому Кучма й Путін залишаються поки що у своїх столицях, однак частоту зустрічей продовжують нарощувати. Наступну було заплановано на День незалежності України, але президенти знайшли привід побачитися раніше 24 серпня. Путіна запрошено розділити з Кучмою радість святкування Дня Військово-Морського флоту в Севастополі, де в останню неділю липня намічається спільний парад флотів обох країн: «Ми з оптимізмом дивимося у завтрашній день». Оптимізм президентів має обов'язково заразити громадян їхніх держав. Тим паче, що в деяких сферах виробництва, за даними Путіна, рівень кооперації двох країн досягає 80-90 відсотків. Та головне — попереду багато можливостей для особистого спілкування президентів, які й дають цілеспрямовані імпульси, не даючи змоги стратегічному партнерству розслабитися.

Яна СТАДІЛЬНА.

Стихія

В Індії ситуація в районах повені ускладнюється зливами, що не припиняються, і спалахом холери. Від стихії постраждали майже 8 мільйонів чоловік.

Фото АП.

Генеральна прочуханка

Несподіваний поворот стався в історії, пов'язаній із корупцією в уряді Польщі. Міністерство зв'язку, що прокралося, було ліквідовано — точніше, переведено в структуру міністерства економіки. Захід не найсуворіший, але для України незастосовний: злі язики подейкують: якщо об'єднати всі корумповані відомства, то в нашій країні залишиться одне-єдине міністерство — великих і дрібних хабарників.

Користолюбство і влада — близнюки-брати, і, як пише зарубіжна преса, у Польщі ця загальновизнана істина отримала нові докази. Під час перевірки контрольні органи виявили, що згадане відомство фактично приватизувало сферу телекомунікації, роздаючи ліцензії тим, хто запропонує більшого хабара. Роль самого міністра зв'язку Томаша Шишко в цьому скандалі поки що незрозуміла, його відправили у відставку з обтічним формулюванням — за «неналежний контроль за міністерством». (До речі, це вже третій член кабінету, відправлений у відставку за останній час. Як повідомляє ІТАР-ТАКС, нещодавно втратив портфель перший заступник міністра оборони Ромуальд Шереметьєв — після того, як у його відомстві було розкрито факти корупції.)

Розставити всі крапки над «і» має Генпрокуратура, яка розпочала розслідування порушень. У своєму нещодавньому телевізійному виступі прем'єр Польщі Єжі Бузек пообіцяв вести рішучу війну з корупцією до переможного кінця, незважаючи на чини підозрюваних і наближення виборів. Однак, як пише польська преса, чекати на ще гучніші розкриття було б наївно: на думку журналістів, у цій справі можуть бути замішані політики найвищого рівня. А напередодні вересневої ротації парламенту прем'єр навряд чи наважиться скомпрометувати членів своєї нинішньої команди.

Ганна РОМАНЦОВА.

Батько керує — донька гуляє

Дев'ятнадцятирічна донька американського президента Джорджа Буша Дженна знову вскочила в халепу: її забрали з вечірки «для дорослих», у програмі якої значився жіночий стриптиз. У самий розпал веселощів до неї підійшли співробітники секретної служби, попросили пройти з ними до машини і забрали Дженну. Вечірку влаштовувала Кейт Лоув, донька відомого голлівудського сценариста Роберта Лоува, автора сценарію фільму «Місія, яку неможливо виконати».

Відвідання президентською донькою стриптизу — не перший її сумнівний вчинок. Кілька тижнів тому Дженну оштрафували, а дію її водійських прав призупинено за обвинуваченням у повторному вживанні алкоголю в штаті Техас (там закон забороняє вживати спиртне особам до 21 року). Цікаво також, що під час візиту Джорджа Буша до Папи Римського Дженна була єдиним членом родини, який не був присутнім на зустрічі.

1500-річне Євангеліє

Найдавніший список Євангелія, вік якого понад 1500 років, знаходиться в... ісламській Саудівській Аравії. Принаймні так стверджує власник раритету, який побажав залишитися неназваним, мешканець саудівського міста Джидда. Він уточнив, **повідомляє ІТАР-ТАКС,** що Євангеліє написано амхарською мовою. Можна лише припустити, що йдеться про одне з апокрифічних Євангелій ефіопського походження. Батько саудівця був торговельником і свого часу чимало помандрував Африкою. Священний пергамент у палітурці зі шкіри газелі він привіз колись із Судану. Вочевидь, Євангеліє одному Богу відомими шляхами потрапило до Судану із сусідньої християнської Ефіопії. В університетах імені короля Абдель Азіза в Джидді та імені короля Сауда в Ер-Ріяді, куди власник фоліанта звернувся по експертну допомогу, підтвердили, що це надзвичайно рідкісна історична реліквія.

Заручників звільнено. Проблема залишається...

Командир створеного в Кахетії збройного народного ополчення Лука Рамазашвілі звільнив захоплених у заручники п'ятьох кістинців і біженця з Чечні. Звільнення відбулося після тривалих переговорів з представниками етнічних чеченців-кістинців та чеченських біженців. Утім, як заявив Рамазашвілі журналістам, він не має наміру розформовувати свій загін, доки не будуть виконані всі вимоги ополченців.

А вимоги залишаються незмінними. В першу чергу, звільнення заручників, що перебувають у Панкіській ущелині. Це викрадені минулого року в Тбілісі два іспанські бізнесмени, кілька громадян Грузії, серед яких є і жінка — Лія Майсурадзе. До речі, ополченці не підтверджують, що в Панкісі перебувають брат футболіста Кахи Каладзе Леван і викрадений у червні ліванський бізнесмен.

Ополченці також вимагають, щоб ситуацію в Панкіській ущелині взяли під контроль внутрішні війська та інші силові структури Грузії. Це сприятиме врегулюванню криміногенної ситуації в цьому регіоні. Ще одна вимога — видача правоохоронним органам країни кримінальних елементів, які перебувають у Панкіській ущелині. Голова парламентського комітету з оборони та національної безпеки Георгій Барамідзе, що взяв активну участь у веденні переговорів, у свою чергу заявив, що в Панкіській ущелині діють російські спецслужби.

Член уряду Чечні за часи Дудаєва Ваха Ібрагімов також заявив, що «авторитети», подібні до кістинця Вепхії Маргошвілі, який обвинувачується у викраденні людей, створюють спецслужби. «Саме так створювалися в Чечні «лабазанови і гантамірови», — зазначив він. За словами Ібрагімова, російські спецслужби розуміють, що «російська армія, яка застоюється в Чечні, починає розкладатися». «Постає запитання: хто не дає добитися довгожданої перемоги у Чечні? Грузія? Дави її!», —сказав Ібрагімов.

Томаз ЛОМСАДЗЕ.

Тбілісі.

Хроніка. Факти. Події

Скоп'є

Перемир'я в Македонії

Учора Скоп'є відвідали координатор зовнішньої політики ЄС Хав'єр Солана і генсек НАТО Джордж Робертсон. Напередодні було досягнуто угоди про припинення вогню. Згідно з нею албанські бойовики мають відвести свої війська зі стратегічних позицій на північному заході країни. Це дасть можливість повернутися додому тисячам біженців, що залишили свої домівки через бої.

Лондон

Трансатлантичний ринок

Міністр фінансів Великої Британії Гордон Браун заявив, що його уряд хоче створити трансатлантичну зону вільної торгівлі між ЄС і США. Він вважає, що Велика Британія може грати ключову роль у справі вільної торгівлі між континентами.

Женева

Ще одна відмова

Вашингтон офіційно відкинув пропозицію ООН про контроль за дотриманням заборони на виробництво біологічних озброєнь. Глава американської делегації на конференції з контролю за дотриманням заборони заявив, що конвенція ставить під загрозу національну безпеку США. В той же час решта 55 учасників конференції підтримали пропозицію ООН.

Тель-Авів

Арешти не передбачаються

Ізраїль відкинув вимогу палестинців заарештувати 50 «єврейських екстремістів», список яких було передано раніше. Цей список, на думку властей, покликаний лише відвернути увагу від того, що палестинці нічого не роблять проти власних терористів.

Париж

Критика насилля

Міжнародна організація «Репортери без кордонів» піддала різкій критиці дії поліції під час саміту країн «великої вісімки» у Генуї. Внаслідок дій правоохоронних органів тяжко поранено 16 журналістів. Організація має намір направити в Італію свою слідчу комісію.

Делі

Ситуація ускладнюється

В Індії ситуація в районах повені стає дедалі складнішою. Зливи не припиняються. У штаті Орісса більш як двісті осіб захворіли на холеру. Загалом від повені постраждало близько 8 мільйонів чоловік.

Сеул

Демонстрації протесту

У столиці Південної Кореї пройшли численні демонстрації. Їх учасники вимагали не втягувати країну в створення системи нестратегічної протиракетної оборони. Демонстранти також виступили проти візиту в Сеул держсекретаря США Коліна Пауелла.

Джакарта

Миттєвий ефект

Після обрання нового президента Індонезії Мегаваті Сукарнопутрі курс рупії зріс на 13%, скоротивши, таким чином, суму, необхідну для обслуговування зовнішнього боргу країни, приблизно на 500 мільйонів доларів. Учора новим віце-президентом країни було обрано Хамзаху Хазу, лідера мусульманської Об'єднаної партії розвитку.

Гаага

Генеральська впевненість

Хорватський генерал Рахім Адемі вирішив добровільно постати перед міжнародним трибуналом: «Я не боюся звинувачень Гаазького трибуналу. Під час цієї війни мною не було вчинено жодного злочину, і я це доведу».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Альма-матер землі нашої

Патріарх аграрної науки України — Харківський державний аграрний університет імені В. Докучаєва —відзначає восени цього року 185 років з дня свого заснування. Не зайве нагадати, що це був перший у Російській імперії вищий сільськогосподарський навчальний заклад.

Харків нерідко називають студентською столицею, центром вітчизняної науки. Але серед багатьох десятків, а то й сотень вузів, науково-дослідних установ, проектних організацій є такі наукові школи, про яких не годиться розповідати буденно, без особливої шани, не можна не зняти капелюха перед їхніми віковими досягненнями і традиціями. Бо щоразу, переступаючи поріг такого закладу, входиш не лише в храм науки, стикаєшся з величною історією, з масштабними справами, визначними віхами у становленні своєї країни. В цьому розумінні Харківський аграрний університет, мабуть, один з найяскравіших представників вітчизняної науки, кузня кадрів українських вчених-аграріїв.

Створений, як записано в історичному документі, Божою милістю і за указом імператора всієї Русі і царя польського Олександра І в далекому 1816 році у передмісті Варшави, він спочатку називався Інститутом земельного господарства. Проте пережив у XIX столітті не одну реорганізацію, не один «переїзд», доки в період першої світової війни не опинився в Харкові. Вочевидь, правителі того часу добре розуміли, що займатися аграрною наукою, що бурхливо розвивалася в той час, підготовкою агрономів на території, де точаться бої, просто безглуздо.

Проходячи тепер коридорами головного корпусу університету і вглядаючись у портретні обличчя тих людей, котрі в різні роки, в різні епохи створювали його нинішню велич, не можна не відзначити, яка потужна була і залишається плеяда його педагогічних і наукових кадрів. Після того, як 1892 року інститут очолив професор С.-Петербурзького університету В. Докучаєв, вуз досить швидко здобув світове наукове визнання. Не менш іменитими були й інші його вчені.

Досить згадати біохіміка О. Палладіна (пізніше —президента АН УРСР), академіків АН УРСР та ВАСГНДЛ —О. Соколовського, Г. Висоцького; геоботаніків — Д. Віленського та Є. Лавренко; селекціонера, академіка, лауреата державної премії В. Юр'єва; академіків — М. Кулешова, Б. Лазарева, П. Першина, члена-кореспондента ВАСГНДЛ С. П'ятницького; членів-кореспондентів АН УРСР — Ф. Мацкова, Т. Страхова. Цей перелік можна продовжувати й продовжувати. І що не ім'я, то постать у вітчизняній та світовій аграрній науці.

На базі Харківського аграрного університету силами й розумом його вчених у різні роки створено такі відомі нині в країні та за її межами наукові школи, як Інститут грунтознавства та агрохімії імені О. Соколовського, Інститут агролісомеліорації та лісництва імені Г. Висоцького, Харківський технічний університет сільського господарства, Сумська філія, а тепер — Сумський державний аграрний університет. Науковці агроуніверситету брали активну участь у створенні та становленні Харківської філії Інституту аграрної економіки, інститутів рослинництва, овочівництва та багатьох інших науково-дослідних організацій, зокрема і в далекому зарубіжжі. Не можна не згадати, підбиваючи своєрідний підсумок колишніх досягнень, що серед випускників агроуніверситету — 24 Герої Соціалістичної Праці, три Герої Радянського Союзу, три лауреати Ленінської премії, дев'ять лауреатів державної премії, 31 академік, 21 заслужений діяч науки та освіти. Незалежно від того, хто і як з нас ставиться нині до цих звань і титулів, неможливо не визнати, що присуджували їх переважно за копітку працю, за трудовий подвиг. Та й чи багато навчальних закладів можуть подати такий солідний «послужний список»?

Слід віддати належне вченим агроуніверситету ще й у тому, що незважаючи на партійні гасла та різні ідеологічні заклики, вони завжди займалися справжньою наукою. Чи не тому в стінах університету було сформовано не менш як десять наукових шкіл, які у більшості своїй сміливо і послідовно обстоювали і розвивали ідеї основоположників вузу: В. Докучаєва —як засновника генетичного грунтознавства; П. Будріна — піонера сидерального землеробства і системи сівозміни; М. Кулєшова — зачинателя вітчизняного агрономічного насінництва; В. Юр'єва — видатного вченого-селекціонера. Великий авторитет завжди мали праці засновника школи агрогрунтознавства О. Соколовського, А. Грінченка — основоположника теорії окультурювання грунтів, В. Аверіна та О. Мігуліна —організаторів служби захисту рослин в Україні. А як не згадати організаторів фітопатологічної служби України Т. Страхова, творця протиерозійної організації території Г. Горохова, корифея степового лісорозведення Г. Висоцького. І навіть знаменитого «коваля», який зумів підкувати блоху, Н. Сядристого — він також із славного роду докучаєвців.

Багато хто з науковців університету підготували, а сказати точніше — зростили, сформували десятки своїх учнів, які стали згодом теж відомими вченими, провідними спеціалістами в агропромисловому комплексі країни. Досить лише назвати професора економіки К. Телешика і згадати, що ним підготовлено 98 докторів і кандидатів наук, а загалом «школа Телешика» налічує близько 200 вчених.

Нині Харківський державний аграрний університет імені В. Докучаєва — це 7 факультетів, 31 кафедра, 4 науково-дослідні лабораторії, 4 дослідні господарства і поля, дендропарк. Це сучасний навчальний, науково-виробничий комплекс, до складу якого входять 6 науково-дослідних установ, 15 коледжів і технікумів, деякі інші державні установи. Це майже 5,5 тисячі студентів. Університет підтримує, як і колись, тісні зв'язки з практичним сільгоспвиробництвом України. Він добре відомий за кордоном, з 1997 року є членом Міжнародної асоціації університетів.

За роки свого існування Харківський агроуніверситет випустив близько 50 тисяч висококваліфікованих агрономів, економістів та інженерів для села майже двадцяти спеціальностей та спеціалізацій. Це єдиний вуз країни, що готує фахівців у галузі селекції та генетики сільськогосподарських культур. Якщо казати про питому вагу фахівців, підготовлених університетом для сільськогосподарської галузі країни, то це понад 40 відсотків агрохіміків-грунтознавців, третина — інженерів землевпорядників, більш як тридцять відсотків — агрономів із захисту рослин, майже стільки само інженерів лісового господарства. До того ж за останні десятиріччя тут навчалися премудростей землеробства посланці 76 країн (!) Європи, Азії, Африки, Латинської Америки. Крім того, викладачі, науковці університету готували національні кадри в більш як десяти країнах світу.

Кажучи про сучасний внесок університету в розвиток аграрної науки, її прикладне значення, передовсім, напевно, слід зазначити високий рівень нагромаджених знань у галузі захисту рослин. Харківський професор О. Мігулін ще на початку століття перший у світі обгрунтував методологію прогнозування появи хвороб і шкідників сільгоспкультур, і відтоді вчені вузу тримають передові позиції в цій галузі агрономічних знань, прогнозуючи ці негативні явища для сільськогосподарського виробництва років на двадцять наперед.

Учені університету обгрунтували і розробили способи боротьби з фільтрацією земель під час будівництва зрошувальних каналів і водосховищ, окультурювання та хімічної меліорації солонцюватих грунтів, сорбційно-газовий метод хімічної обробки насіння зернових і технічних культур, заклали теоретичні і практичні основи позакореневого живлення рослин, створили багато нових сортів сільськогосподарських культур.

У результаті спільної роботи з ВАТ «ХТЗ» розроблено і впроваджено у виробництво на базі нових моделей тракторів технології вирощування просапних культур, енергозаощаджувальний метод вирощування зернових і круп'яних культур, систему різноглибинної основної переробки грунту, сільськогосподарську техніку, яка не поступається, а в деяких випадках і перевищує показники зарубіжних аналогів. Гордість університету — замовлення Міністерства аграрної політики — підручник «Бухгалтерский учет в сельскохозяйственных предприятиях».

При університеті діють дві спеціалізовані вчені ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій, аспірантура по 13 спеціальностях, докторантура з двох напрямів. Підсумок вражає — 757 кандидатів і докторів наук.

Кажучи про сучасні аграрні проблеми України, вчені відзначають надзвичайно низьку нині культуру землеробства, критично ставляться до гальмування ринкових реформ на селі, але водночас наголошують, що Україна завжди була і залишається передовою аграрною країною. Науковий потенціал — перше тому підтвердження.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Репліка

Кому в Кислиці живеться кисло

Удруге звертаються останнім часом до "Голосу України» вчителі Кислицької середньої школи Ізмаїльського району, стверджуючи, що саме їм живеться в рідному селі найкисліше. І з цим важко не погодитися. Ще в березні наша газета опублікувала їхнього відкритого підписаного 21 особою листа на ім'я Президента України з приводу того, що педагогів начебто обійшли із землею. У Кислиці вчителів вирішили «ощасливити» лише городами в 60 соток, а земельний пай становить 3,8 гектара. «Відновіть справедливість!» — благали вони Президента.

Реакція, повідомляють педагоги, була негайна. До школи приїхали голова Ізмаїльської райдержадміністрації Сергій Мазур та голова райради Геннадій Кришко, аби з'ясувати, чого хочуть учителі.

Отакої! Педагоги тепер уже усно розтлумачили районному керівництву, чого хочуть: середньої земельної частки. Минуло відтоді чотири місяці, а віз й понині там: землю педагогам так не виділено.

Тепер ось додали ще одну кислу «пігулку» — відправили вчителів на «літній відпочинок» без зарплати і без відпускних. Розрахувалися з ними лише за травень, а далі — «гуляй Вася», як спроможешся. На скарги в районних установах відповідь одна: місцевий бюджет наповнюється незадовільно — грошей для вас, отже, немає. У сільраді, через яку іде розрахунок з учителями, останніх «заспокоїли»: після 15 серпня, як тільки вийдете на роботу, розрахуємося з вами сповна. А те, що у педагогів, позбавлених законно зароблених коштів, зірвалися плани поїздок на лікування та відпочинок, до рідних, які мешкають поза межами Кислиці й району, що вони, врешті-решт, не мають засобів до нормального існування, — це нікого й не обходить.

Педагоги, одержавши чергову порцію надто кислого, резонно запитують: чого тоді варті наші закони, укази глави держави, погрози нового Прем'єр-міністра на адресу тих, хто позбавляє людей зарплати?

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Оголошення

Чим дорога вимощена

Орфеї і корифеї

Недавно в редакції «Голосу України» побувала група артистів Заслуженого оркестру Національного радіо зі скаргою на скрутну долю колективу: низькі заробітки, відсутність творчих перспектив і самостійного правового статусу. Цю позицію було викладено в статті «Віце-прем'єра просять заспівати під оркестр» (див. «ГУ» за 7 липня ц. р.). Оскільки музиканти опосередковано звинуватили у своїх бідах і Національну радіокомпанію України, ми ознайомилися і з позицією керівництва НРКУ.

Зокрема, віце-президент НРКУ Леонтій Антонович ДАЦЕНКО сказав:

— Йдеться про симфонічний оркестр НРКУ, де працює близько ста кваліфікованих артистів, оркестр, який міг би з успіхом змагатися з віденським, та й з будь-яким європейським оркестром! Але, мабуть, ніде в світі, окрім нас, артисти такого рівня не живуть так бідно. Їхній протест зрозумілий. Вони сердиті на весь світ і на радіокомпанію, в складі якої працюють. Втім, вони покривили душею й неточно поінформували вашу газету. У вас написано, нібито в структурі нашої радіокомпанії оркестр не згадується як творчий підрозділ, а музиканти всі гамузом зараховані до «артперсоналу». Нічого подібного. Ось штатний розклад нашого творчо-виробничого об'єднання «Музика» — тут чорним по білому написано «Заслужений симфонічний оркестр», і всі посади розписано, і оклади. Це, звісно, мізер: художній керівник має 308 гривень 40 копійок, курям на сміх, а далі ще менше, перша скрипка — максимум сто п'ятдесят гривень. Ганебно отримувати таку зарплату після п'яти років навчання в консерваторії і щоденного багаторічного шліфування майстерності!

Отже, вони протестують, але при цьому активісти протесту настільки упереджені до керівництва НРКУ й до мене, ніби це я особисто тримаю їх в отому жалюгідному стані. Іноді здається, що їм би полегшало, якби я у них на очах вистрибнув з п'ятого поверху.

Але від цього ситуація не поліпшиться! Бо такий рівень оплати встановлено не волею керівництва НРКУ, а відповідними постановами уряду, і все це контролюється Держкомінформом, якому ми підпорядковані. Ми не сидимо склавши руки: постійно бомбардуємо листами й пропозиціями адміністрацію Президента та Кабмін, нагадуємо про цю жахливу ситуацію. Але поки що добитися підвищення зарплати не вдається.

— Музиканти вважають, що НРКУ своїм журналістам зарплату підвищила, а про них забула...

— Наші журналісти прирівняні до держслужбовців, і їм підвищено середню зарплату, а оркестранти лишилися за бортом. Тільки це не ми самі себе «прирівняли» і не ми собі зарплату піднімали. І нам, повторюю, до сліз прикро, що такий колектив потрапив у безвихідь.

Та от парадокс: і ми, і оркестр пишемо листи в ті самі інстанції, з тими самими вимогами — але оркестранти при цьому звинувачують нас у бюрократизмі й байдужості. Це якийсь надмір революційності, ніби люди не можуть когось не звинувачувати в своїх бідах!

Можливо, нам слід впрягтися в проблему разом, не сіяти взаємних підозр, а спільно шукати спосіб — як би оркестр міг вийти зі структури НРКУ?

— Вони, здається, хочуть бути юридичною особою в складі НРКУ?

— Це проблематично, як вважають наші юристи. Якщо зробити ТВО «Музика» юридичною особою з окремим бюджетом, то чому не надати такий статус для ТВО інформаційно-публіцистичних програм? Але так ми розвалимо всю структуру, і перестане існувати національне радіо. Отже, оркестрові, очевидно, слід вийти з підпорядкування НРКУ.

Це було б легше і для них, і для нас. Адже ситуація на ділі виглядає ось як. У штаті НРКУ півтори тисячі душ. З них третина — 500 душ — входить до художніх колективів (крім симфонічного оркестру, це ще й оркестр народних інструментів, хор імені Платона Майбороди, дитячий хор). А тепер уявіть собі: якщо комерційний заробіток НРКУ за місяць, скажімо, тисяча гривень — то ми не ховаємо цю тисячу, а ділимо на півтори тисячі чоловік. Тобто, ми при цьому виступаємо як меценати — бо художні колективи чесно роблять свою роботу, але, по суті, незатребувані в наших програмах.

— Навіщо ж вони взагалі були потрібні? Як предмет розкоші?

— Ні. Коли радіо з'явилось на світ, музичні колективи були йому необхідні, радіо не могли жити без живої музики. У нашій сьомій студії могло розміститися близько ста оркестрантів! Але от з'явилися сучасні носії звукозапису —і радіо почало відмовлятися від живої музики. Ще 1978 року Бі-Бі-Сі звільнилося від подібних художніх колективів. Адже нині радіо, не маючи власних музикантів, може закупити потрібну музичну продукцію в будь-якого колективу, це буде устократ дешевше. До речі, кілька років тому в нас на радіо питання так прямо й ставилось — звільнитися від оркестру зовсім.

— Чому ж тоді цього не зробили?

— Я з цього приводу тоді робив доповідь на спеціальних зборах, і попросив у Єврорадіо всі дані про цю проблему, адже вона не лише наша, а всеєвропейська. І мені відповіли: одні вважають, що звільняти музикантів треба негайно, а інші — що поступово. Бо, мовляв, якщо діяти надто радикально, то постраждає національна музична культура. Ми тоді обрали другий шлях. Хто зна, якби ми тоді кинули оркестр за борт НРКУ і позбавили його хай мінімальної підтримки — то чи не став би для них цей удар нищівним? А наша музична культура зазнала б відчутної втрати. Бо оркестр, повторюю, справді належить до нашого культурного надбання.

— Тобто «винні» все-таки ви: спробувавши врятувати оркестр, поставили і його, і себе у безвихідь? А добрими намірами, як відомо, вимощена дорога до пекла!

— Виходить, що так. Але я й тепер стою на тій самій точці зору: ми не маємо права робити надто різкі кроки, щоб не зашкодити оркестрові. Треба шукати вихід, прийнятний для всіх. А поки вони в складі радіо, добре не буде ні нам, ні музикантам, бо вони тут справді зв'язані по руках і ногах. Тому шлях один: їм треба таки добиватися окремого юридичного статусу, скажімо, під крилом Мінкультури або Держкомінформу. А далі — виходити за межі камерних студійних записів, ширше практикувати концертну діяльність, завойовувати ринок, навіть світовий. Оркестр того вартий. І всі ми разом мусимо подбати про те, щоб він пройшов цей шлях без втрат.

Віталій ЖЕЖЕРА.

P. S. *Раніше, як відомо, діяв ленінський принцип «Мистецтво належить народові» (читай: «державі»). Тепер воно ніби нікому не належить. Це така собі криза належності. Отже, коли кажуть, що мистецтво занепало, мається на увазі передусім занепад традиційних механізмів державної опіки над мистецтвом. Що ж далі? Музика й сама себе врятує — але не раніше, аніж буде розв'язана проблема «нікомуненалежності культури». А ця проблема у нас набагато ширша, ніж описана тут. І вирішуватиметься вона не в НРКУ, а вище, в уряді й парламенті. Якщо, звісно, взагалі вирішуватиметься.*

Таємниці кобзарського краю

Нові видання

Польський поет Адам Міцкевич свого часу сказав: горе тому народові, який не любить своїх співців. Але щоб шанувати, цінувати пропагандистів духовних перлин народної творчості —кобзарів, лірників — треба насамперед їх знати. Цю прогалину в українському музикознавстві вже багато років намагається заповнити невтомний чернігівський дослідник, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України Олег Васюта.

Ще 1997 року вийшла його монографія «Музичне життя на Чернігівщині у XVII—XIX століттях», яка здобула великий резонанс і в Україні, і за її межами. Її автор вперше залучив до наукового обігу маловідомі матеріали архівів, різноманітні свідчення безпосередніх учасників музичнотворчого процесу. Щойно з друку вийшла друга книжка мистецтвознавця «Кобзарство та лірництво на Чернігівщині». Фактично це — невеличка енциклопедія, присвячена поширеним народним інструментам, відомим виконавцям від славного Бояна до сучасного кобзаря Василя Нечепи.

Автор наводить цікаве свідчення про популярність у Київській Русі кобзи — музичного інструмента, який існував ще у древніх половців. В українській мові прижилося чимало слів половецького етносу. У XV—XVI століттях кобзу витіснила більш досконала і звичніша бандура. Як доводить дослідник, Придесенню не випадково пощастило на цілу плеяду лірників та кобзарів. Протягом майже двох століть тут існували умови для їхнього навчання, гри. Адже саме в цьому регіоні тривалий час діяли головні інституції Гетьманщини, музичні цехи. Генеральна старшина, яка жила в Батурині, Глухові, Чернігові, Прилуках, Стародубі, Ніжині та інших містечках, полюбляла слухати музиків. Слава про них доходила навіть до Москви, Петербурга. Тодішня влада, цитує документ О. Васюта, просила «для играния на струной музыке прислать мастеров гуслиста, бандуриста из малоросиян». Набори придеснянських співців для царських хорів були постійними у XVII—XVIII століттях. Традиція народного музикування виплекала згодом своєрідну «чернігівську школу» кобзарства та лірництва. Дослідник дає короткі біографічні дані, характеристику виконавської манери головних її зачинателів — Григорія Любистка, Остапа Вересая, Андрія Шута, Андрія Бешко, Андрія Гайденка, Івана Романенка, Павла Братиці, Сави Панченка, Терентія Пархоменка, а також її наступників — Аврама Гребеня, Петра Ткаченка, Олександра Корнієвського, Семена Власка, Ігоря Рачка, Василя Нечепи. Книжка «Кобзарство та лірництво на Чернігівщині» вміщує джерела з різних аспектів кобзарства, хронологію цього мистецького явища. Вона — гарний орієнтир для наступних дослідників, а також вчителів, студентів, музик. Адже в бібліографічному покажчику О. Васюта подає 350 позицій. Кожна з них дає можливість знайти відповідні студії, матеріали про кобзу, ліру, маловідомих і відомих виконавців народних дум, пісень.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Видатні українці

Пророк з країни аматорських гороскопів

Вчора Івану Михайловичу ДЗЮБІ сповнилося 70 літ.

Академік, видатний літературознавець, один з лідерів українського шістдесятництва, редактор журналу «Сучасність», перший президент Асоціації україназнавців, голова комітету Шевченківських премій і сам лауреат кількох (у тім числі й міжнародних) премій, автор п'ятнадцяти книжок, і серед них — «Інтернаціоналізм чи русифікація?», відома на весь світ. Дзюба — з тих рідкісних у нас гуманітаріїв, хто пише без «священного придихання», точно, немов математик. Можливо, саме тому Дзюба як особистість мало піддається популяризації. Бо щоб ним захоплюватись, його треба передусім читати. Але коли ми ще щось читали, Дзюбу не друкували. А коли Дзюбу почали друкувати, ми вже розучилися читати. Слово перестало бути аргументом в епоху поп-зірок, а пророків замінили укладачі щоденних гороскопів. Якщо ти не вкрав мільярд, або якщо ти щовечора не співаєш по телевізору власних пісень й навіть не розповідаєш анекдотів у «Білій вороні», — ти втрачений для масової свідомості. Якщо колись у нас і створять популярну кінобіографію Дзюби за голлівудським зразком (а інших зразків скоро вже й не буде), то сценаристам доведеться добряче попомучитись. Зрештою, спростивши історію, вони досягнуть мети.

Кіно виглядатиме так. Перша серія: початок сімдесятих. Дзюба надсилає Щербицькому свого рукописа «Інтернаціоналізм чи русифікація?». Щербицький приходить до Дзюби на дачу й каже: «Іване Михайловичу, звиняйте, але ми вже давно все русифікували! Воно, канєшно, не моє діло, але який к чорту інтернаціоналізм? До чого він тут у вас?» — «Бо я інтернаціоналіст!» — тихо одказує Дзюба. — «Як?!» — «А я вчився грамоті з газет, які писали про іспанські інтербригади!» Щербицький зворушений, на очах сльози: «Всі справжні інтернаціоналісти сиділи в тюрмі. Це єдине, що я можу для вас зробити. А книжечку вашу, дозвольте, залишу в себе — вона нам ще знадобиться!» Вони троєкратно цілуються на прощання. Фінал першої серії: Дзюба вийшов з в'язниці й ретельно (як усе, що він робить) вивчає літератури братніх народів СРСР — якутського, нанайського, мансійського та інших.

Серія друга: початок дев'яностих. Наступники Щербицького, підглядаючи у книжку Дзюби, міняють червоні прапори на синьо-жовті й розбудовують державу. Потім спохоплюються й запрошують Дзюбу на посаду міністра культури. І от якось стоять собі Іван Михайлович на Хрещатику, в підземному переході, де якраз виступав струнний оркестр. І тут підходить до нього Президент нашої держави, переодягнутий бідним вуличним художником, і каже: «Ах, Іване Михайловичу! Ми так мало дбаємо про культуру — ледве вистачає на шаровари для урядових концертів! А ви ж у нас такий інтелектуал, що аж незручно перед Європою!» — «То я піду?» — «Ідіть, дорогенький, ми тут якось уже без вас будемо мучитись!» Фінал другої серії: Дзюба сідає писати книгу про те, що українська нація така ж велика, як і інші світові нації, але вона ще про це не знає. Над київськими макдональдсами злітає в небо пишний жовто-блакитний салют, а на північ летять стратегічні бомбардувальники — здаватись на металолом.

Фільм назвуть, приміром, «Лихо з розуму»-2. Головну роль гратиме запрошений з Москви артист (чи, в крайньому разі, Поплавський), бо сам Дзюба нетелегенічний, і голос у нього тихий.

Звісно, сюжет цей надто спрощений (Америка, що з неї візьмеш), але в одному правдивий: Дзюба — вчений надто серйозний, а тому для будь-якої спекулятивно-публічної ідеології невигідний. Він виглядає там як професор математики серед бравих гравців у підкидного дурня.

... А міг же чоловік пристосуватись до життя загальноприйнятним способом! Адже Дзюба народився й виріс у Донбасі, російську мову з дитинства знав, вчився в Сталінському педінституті (тепер Донецький університет), отримав чудову спеціальність вчителя російської літератури! Ну, і викладав би собі ту літературу. Сьогодні, диви, вже доскочив би чину предсідателя нашого «Русского движения». І, може, те «движение» зараз би не боролося, як Поліграф Поліграфович, за свої «шестнадцать аршин жилплощади», а висунуло б шляхетне гасло: «Ребята, давайте сделаем нашу родную Украину лучше, чем даже наша бывшая родина Россия!» Але хто зна, чи до нього, старого інтернаціоналіста, прислухались би — адже Іван Михайлович нетелегенічний, і голос у нього тихий. Отака біда. З днем народження вас, Іване Михайловичу!

Віталій ЖЕЖЕРА.

Зведений балансовий звіт акціонерного комерційного інноваційного банку «УкрСиббанк» станом на 01 липня 2001 року

Форма № 11 АКІБ «УкрСиббанк» 61005, м. Харків, пр. Московський, 60 **(тис. грн.)**

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього 01-07-2001р.	Резиденти НВ	Резиденти ВКВ	Резиденти НКВ	Нерезиденти НВ	Нерезиденти ВКВ	Нерезиденти НКВ
АКТИВИ	842522	994795	599027	338018	4442	0	43366	9941
Готівкові кошти	8710	17912	10392	7442	78	0	0	0
Банківські метали	0	0	0	0	0	0	0	0
Дорожні та інші чеки	408	328	0	328	0	0	0	0
Кошти в НБУ	55883	120049	120049	0	0	0	0	0
Кошти в інших банках	24106	35724	0	63	0	0	25720	9941
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП цінні папери, емітовані НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Депозити та кредити в інших банках	90481	53809	19900	16283	0	0	17626	0
Резерв під заборгованість інших банків	-303	-4856	-3425	-1431	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на продаж	3107	5206	5206	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	-31	-31	0	0	0	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	60757	66456	66456	0	0	0	0	0
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	-12309	-11633	-11633	0	0	0	0	0
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані кліїнтам	604951	693477	350548	342260	669	0	0	0
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані кліїнтам	-64105	-78029	-43191	-34818	-20	0	0	0
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірних установ	5580	11456	11456	0	0	0	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	45841	49029	49029	0	0	0	0	0
Нараховані доходи до отримання	14368	23648	15866	7744	18	0	20	0
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	-3	-3	0	0	0	0	0
Інші активи	5382	13063	8686	680	3697	0	0	0
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	-335	-810	-277	-533	0	0	0	0
СУКУПНІ АКТИВИ	842522	994795	599028	338018	4442	0	43366	9941
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	694143	841998	431516	257479	9454	11791	126984	4774
Кошти банків	13856	20791	0	10900	91	0	5026	4774
Депозити та кредити банків	114002	25808	21380	0	1849	0	2579	0
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0	0	0	0	0	0	0
Кошти кліїнтів	324315	544804	308987	222743	6244	45	6785	0
цнші депозити	15157	7612	28	7584	0	0	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	2180	4376	4376	0	0	0	0	0
Кредити,отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0	0	0	0	0	0	0
Субординована заборгованість	119551	118523	0	0	0	11405	107118	0
Нараховані витрати до сплати	7387	12409	4212	2379	2	341	5475	0
Інші зобов'язання	97695	107676	92533	13874	1268	0	1	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	694143	841999	431516	257480	9454	11791	126984	4774
КАПІТАЛ	148379	152796	152796	0	0	0	0	0
Статутний капітал	90000	89998	89998	0	0	0	0	0
Зареїстрований статутний капітал банку	90000	90000	90000	0	0	0	0	0
Несплачений зареїстрований статутний капітал банку	0	0	0	0	0	0	0	0
Капіталізовані дивіденди	0	0	0	0	0	0	0	0
Викуплені власні акці	0	2	2	0	0	0	0	0
Результат минулих років	29129	35729	35729	0	0	0	0	0
Прибуток минулого року, що очікують затвердження	0	381	381	0	0	0	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0	0	0	0	0	0	0
Емісійні різниці	0	0	0	0	0	0	0	0
Загальні резерви	-21826	-21798	-21798	0	0	0	0	0
Результат поточного року	7424	4890	4890	0	0	0	0	0
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	148379	152796	152796	0	0	0	0	0
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	842522	994795	584312	257480	9454	11791	126984	4774

Звіт про прибутки та збитки АКІБ “УкрСиббанк”

форма № 2-КБ (квартальна) за станом на 01 липня 2001 р. консолідований

(тис. грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік
1.1.	Процентний дохід	74585
1.2.	Процентні витрати	40683
1	Чистий процентний дохід	33902
2.1.	Комісійний дохід	14436
2.2.	Комісійні витрати	889
2	Чистий комісійний дохід	13547
3	Дивідендний дохід	-
4	Чистий торговельний дохід	10726
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	1177
6	Прибуток від довго-строкових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	-
7	Інший операційний дохід	345
8	Операційний дохід	59697
9	Загальноадміністративні витрати	21485
10	Витрати на персонал	16861
11	Прибуток від операцій	21351
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	13817
13	Прибуток до оподаткування	7534
14	Податок на прибуток	2644
15	Прибуток після оподаткування	4890
16	Непередбачені доходи/витрати	-
17	Чистий прибуток/ збиток банку	4890

Арбітражним судом Харківської області (61022, м. Харків, Держпром, 8 під'їзд) 06.07.01 р. визнано банкрутом товариство з обмеженою відповідальністю ООО «Союз-98», 64600, м. Лозова, Харківської області, м-н, 2, буд. 16-а, код ЗКПО 21235405, р/р 26003485691001 в Лозівському ТВБВ Харківської дирекції банку «Україна», МФО 351469 і відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Мацокіна Володимира Володимировича, ліц. № 000159 від 31.01.2000 р. т. 8-05743-2-84-10.

Фінансовий звіт АБ «Укоопспілка» за II квартал 2001 року.

Звіт про прибутки та збитки АБ "Укоопспілка" станом на 01.07. 2001 року.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07. 2001р.	на 01.07. 2000р.
1.1	Процентний дохід	2506	2808
1.2	Процентні витрати	(1480)	(1877)
1	**Чистий процентний дохід**	**1026**	**931**
2.1	Комісійний дохід	612	450
2.2	Комісійні витрати	(61)	(60)
2	**Чистий комісійний дохід**	**551**	**390**
3	Дивідендний дохід		
4	Чистий торговельний дохід	1079	89
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів		
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій		
7	Інший операційний дохід	71	14
8	**Операційний дохід**	**2727**	**1424**
9	Загальноадміністративні витрати	(915)	(956)
10	Витрати на персонал	(875)	(678)
11	**Прибуток від операцій**	**937**	**(210)**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(12)	183
13	**Прибуток до оподаткування**	**925**	**(27)**
14	Податок на прибуток		
15	Прибуток після оподаткування	925	(27)
16	Непередбачені доходи/витрати		(95)
17	**Чистий прибуток/ збиток банку**	**925**	**(122)**

Балансовий звіт АБ "Укоопспілка" станом на 01.07.2001 року.

(тис.грн.)

Рядок	Найменування статті	на 01.07. 2001р.	на 01.07. 2000р.
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	3450	5443
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	1029	
3	Кошти в інших банках	1471	927
4	Цінні папери на продаж		9996
5	Кредити та заборгованість клієнтів	18503	6966
6	Інвестиційні цінні папери	10	14
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	66	66
8	Основні засоби та нематеріальні активи	942	1011
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів 4	-	-
10	Нараховані доходи до отримання	1646	2243
11	Інші активи	429	536
12	**Усього активів**	**27546**	**27202**
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків		
14	Кошти клієнтів	14800	16083
15	Інші депозити	-	-
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів		-
18	Нараховані витрати до сплати	208	312
19	Інші зобов'язання	3157	127
20	**Усього зобов`язань**	**18165**	**16522**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	9583	9583
22	Капіталізовані дивіденди		
23	Акції, викуплені в акціонерів	(705)	(964)
24	Результат поточного року	925	(122)
25	Резерви	0	439
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів		
27	Нерозподілений прибуток	(422)	1744
28	**Усього власного капіталу**	**9381**	**10680**
	Усього пасивів	**27546**	**27202**

Голова правління **М.О.Левінський**
Головний бухгалтер **Т.В.Мельниченко**

До уваги акціонерів ВАТ «Київське АТП — 13055»!

Загальні збори акціонерів відбудуться 14 вересня 2001 року об 11.00 в приміщенні адміністративного корпусу товариства за адресою: місто Київ, вул. Павла Усенка, 8.

Порядок денний:

1. Звіт Дирекції Товариства про фінансово-господарську діяльність за 2000 рік та основні напрямки фінансово-господарської діяльності в 2001 році.
2. Звіт Ревізійної комісії Товариства за 2000 рік.
3. Звіт Спостережної Ради товариства за 2000 рік.
4. Розгляд та затвердження фінансових результатів за 2000 рік.
5. Затвердження фінансового плану на 2001рік.
6. Внесення змін до Статуту Товариства.
7. Обрання Спостережної Ради та Ревізійної комісії Товариства.

Реєстрація акціонерів відбудеться з 9.00 до 10.30 в день скликання зборів за місцем їх проведення.

Для участі в зборах акціонери та їх представники повинні мати при собі паспорт. Реєстрація представників акціонерів проводиться на підставі належним чином оформлених доручень.

Дирекція ВАТ «Київське АТП — 13055».

Арбітражний суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3-А) порушив справу № 10/21Б про банкрутство АТЗТ «Український хліб», поштова адреса: м. Стаханов, Луганської області, вул. Тельмана, 34, р/р 26002356; р/р 26000000033001 у Алчевському відділенні АППБ «Аваль», код 23259404, МФО 304580.

Розпорядником майна призначено Балабу М. О., ліцензія № 000096 від 13.01.2000 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ «Птахорадгосп «Мирний»

Правління ВАТ «Птахорадгосп «Мирний» повідомляє про скликання загальних зборів, які відбудуться 14 вересня 2001 року об 11-й годині за адресою: м. Київ, вул. Перемоги, 73/1, офіс № 2.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік.
2. Звіт Голови Спостережної ради за звітний період.
3. Звіт Голови ревізійної комісії про проведену роботу за звітний період. Затвердження балансу ВАТ за 2000 рік.
4. Затвердження звітів Правління, Спостережної ради, Ревізійної комісії.
5. Затвердження результатів діяльності за 2000 рік.
6. Затвердження змін до Статуту товариства, шляхом викладення його у новій редакції.
7. Про передачу частини повноважень від загальних зборів до Спостережної ради.
8. Відзив голови та членів Спостережної ради. Обрання Спостережної ради.
9. Відзив членів Ревізійної комісії. Обрання Ревізійної комісії товариства.

Початок реєстрації з 8.00 до 10.00 14 вересня 2001 року.

Учасникам зборів при собі мати паспорт, для уповноважених осіб — паспорт і доручення на право участі у зборах.

Довідки за телефоном: 0542-22-50-48.

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ СЕЛЯНСЬКОГО КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ "ДНІСТЕР" ЗА І ПІВРІЧЧЯ 2001 РОКУ

БАЛАНСОВИЙ ЗВІТ СКБ "ДНІСТЕР" станом на 01.07.2001 р.

Тис.грн.

	Найменування статті	01.01.01	01.07.01
	АКТИВИ		
1	Кошти та залишки в НБУ	7 460	13 161
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ		
3	Кошти в інших банках	21 532	27 354
4	Цінні папери на продаж		
5	Кредити та заборгованість клієнтів	66 450	116 396
6	Інвестиційні цінні папери	1 068	1 068
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ		
8	Основні засоби та нематеріальні активи	5 563	6 825
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів		
10	Нараховані доходи до отримання	1 707	2 312
11	Інші активи	309	1 116
12	**Усього активів**	**104 089**	**168 232**
	ЗОБОВ’ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	25 117	50 735
14	Кошти клієнтів	47 323	84 737
15	Інші депозити	3 285	592
16	Боргові цінні папери емітовані банком	577	
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів		
	1	**2**	**3**
18	Нараховані витрати до сплати	739	1 295
19	Інші зобов'язання	8 214	5 464
20	**Усього зобов’язань**	**85 255**	**142 823**
	ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ		
21	Статутний капітал	16 657	22 000
22	Капіталізовані дивіденди		
23	Акції, викуплені в акціонерів		
24	Емісійні різниці		
25	Резерви	47	47
26	Переоцінка основних засобів і нематеріальних активів		
27	Нерозподілений прибуток	2 130	3 362
28	**Усього власного капіталу**	**18 834**	**25 409**
29	**Усього пасивів**	**104 089**	**168 232**

Голова Правління Баскін Г.Ю.

Головний бухгалтер Турчин С.М.

ЗВІТ ПРО ПРИБУТКИ І ЗБИТКИ СКБ "ДНІСТЕР" на 01 липня 2001 року

	Найменування статті	Тис.грн.
1.1	Процентний дохід	12 626
1.2	Процентні витрати	-7 238
1	**Чистий процентнийдохід**	**5 388**
2.1	Комісійний дохід	1 594
2.2	Комісійні витрати	-195
2	**Чистий комісійний дохід**	**1 399**
3	Дивідендний дохід	
4	Чистий торговельний дохід	55
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	
7	Інший операційний дохід	191
8	**Операційнийдохід**	**7 033**
9	Загальноадміністративні витрати	-3 498
10	Витрати на персонал	-968
11	**Прибуток від операцій**	**2 567**
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-715
13	**Прибуток до оподаткування**	**1 852**
14	Податок на прибуток	621
15	**Прибуток після оподаткування**	**1 231**
16	Непередбачені доходи/витрати	
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	**1 231**

Голова Правління Баскін Г.Ю.

Головний бухгалтер Турчин С.М.

«Перший Український Міжнародний банк» Звіт про прибутки та збитки

тис. грн.

Символ	Стаття доходів	Усього
6	Доходи	105066
60	ПРОЦЕНТНІ ДОХОДИ	75469
600	Процентні доходи за коштами, розміщеними в НБУ	
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	14138
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	58762
603	Процентні доходи за кредитами органам загального державного управління	
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	348
605	Процентні доходи за цінними паперами	2221
609	Інші процентні доходи	
61	КОМІСІЙНІ ДОХОДИ	26667
610	Комісійні доходи за операціями з банками	311
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	26356
62	РЕЗУЛЬТАТ ВІД ТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ	1371
63	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	277
630	Дивідендний дохід	
639	Інші банківські операційні доходи	277
6397	Штрафи, пені, що отримані за банківськими операціями	188
64	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ	49
649	Інші небанківські операційні доходи	49
6497	Штрафи, пені, що отримані за господарськими операціями	
67	Повернення списаних активів	1203
671	Повернення списаних активів	1203
68	Непередбачені доходи	30

тис. грн.

Символ	Стаття витрат	Усього
7	Витрати	84126
70	ПРОЦЕНТНІ ВИТРАТИ	34903
700	Процентні витрати за коштами, отриманими від НБУ	116
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	11176
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	6066
703	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	6
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	16807
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	388
709	Інші процентні витрати	184
71	КОМІСІЙНІ ВИТРАТИ	2052
710	Комісійні витрати	2052
73	ІНШІ БАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	2680
739	Інші банківські операційні витрати	2680
7397	Штрафи, пені, що сплачені за банківськими операціями	5
74	ІНШІ НЕБАНКІВСЬКІ ОПЕРАЦІЙНІ ВИТРАТИ	25979
740	Витрати на утримання персоналу	6207
7400	Основна і додаткова заробітна плата	4528
7401	Внески на державне соціальне страхування	1139
7401А	з них: збір на соціальне страхування на випадок безробіття	66
7402	Інші обов'язкові нарахування на заробітну плату	
7403	Матеріальна допомога та інші соціальні виплати	83
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	290
7410	Податок на додану вартість	2
7411	Податок на землю	54
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів, крім податку на прибуток	233
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	8607
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	2961
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	94
7422	Орендні платежі	
7423	Амортизація	5552
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	2075
744	Витрати на телекомунікації	3256
745	Сукупні небанківські операційні витрати	4459
749	Інші небанківські операційні витрати	1195
7497	Штрафи, пені, що сплачені за господарськими операціями	
77	ВІДРАХУВАННЯ В РЕЗЕРВИ	9579
770	Відрахування в резерви	9266
772	Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість	313
78	НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ВИТРАТИ	19
	ПРИБУТОК (ЗБИТОК) ДО СПЛАТИ ПОДАТКУ	29854
79	ПОДАТОК НА ПРИБУТОК	8914
	ЧИСТИЙ ПРИБУТОК (ЗБИТОК)	20940

«Перший Український Міжнародний банк» Балансовий звіт

тис. грн.

Статті балансу	Станом на 01.07.2001 р.	Станом на 01.01.2001 р.
АКТИВИ	1297202	1265732
Готівкові кошти	20754	17075
Банківські метали	1315	0
Дорожні та інші чеки	1429	1428
Кошти в НБУ	157664	130575
Кошти в інших банках	191974	106832
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	28938	47575
у тому числі цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	41	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	28897	47575
Депозити та кредити в інших банках	166352	237577
Резерв під заборгованість інших банків	7861	10436
Нетто: депозити, кредити в інших банках	158491	227141
Цінні папери в портфелі банку на продаж	50063	642
Резерв під знецінення ЦП на продаж	33	48
Нетто: цінні папери в портфелі банку на продаж	50030	594
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	395	238
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	276	276
Нетто: цінні папери на інвестиції	119	-38
Кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	659049	661236
Резерв під кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	70099	62418
Нетто: кредити та фінансовий лізинг, які надані клієнтам	588950	598818
Довгострокові вкладення до асоційованих і дочірніх компаній	2538	2582
Основні засоби та нематеріальні активи	156235	141744
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	40818	32825
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	115417	108919
Нараховані доходи до отримання	22039	17239
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	247	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	21792	17239
Інші активи	19627	16124
Резерви під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	5795	3132
Нетто: інші активи	13832	12992
СУКУПНІ АКТИВИ	1297202	1265732
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	980391	969861
Кошти банків	3989	3666
Депозити та кредити банків:	218726	260968
у тому числі кредити, отримані від НБУ	22000	0
Кошти клієнтів	737709	689894
Інші депозити	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	8144	5345
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	0	0
Нараховані витрати до сплати	4947	4948
Інші зобов'язання	6876	5040
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	980391	969861
КАПІТАЛ	316811	295871
Статутний капітал	22425	22425
Зареєстрований статутний капітал банку	23000	23000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	23000	23000
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	575	575
Результат минулих років	136464	121348
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	19	0
Збиток минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	90444	90444
Загальні резерви	46519	45743
Результат поточного року	20940	15912
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	316811	295871
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	1297202	1265732

Фінансова звітність Першого Українського Міжнародного банку за станом на 1 липня 2001 року

Ліцензія НБУ № 8 від 07.06.2000 року

83000, м. Донецьк, вул. Університетська, 2-а

Керівник М.Л. Виноградов
Головний бухгалтер О.М. Мошкалова

---

7 вересня 2001 р. о 10.00 в актовому залі Облавтодору за адресою: м. Харків, вул. Асхарова, 2, відбудуться загальні збори акціонерів ВАТ ШРБУ-33. Реєстрація акціонерів з 8.30.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ ШРБУ-33.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії.
3. Обговорення та затвердження річного звіту товариства та розподіл прибутку.
4. Довибори членів ревізійної комісії, а також членів спостережної ради та голови ревізійної комісії і спостережної ради.

Для реєстрації учасників зборів необхідно мати документ, який засвідчує особу.

Правління ВАТ ШРБУ-33.

Арбітражний суд Київської області (01033, м. Київ-33, вул. Жилянська, 58б) за заявою Науково-виробничого АТЗТ «Альфа» порушив справу № 133/12 б-01 від 22.06.2001 р. про банкрутство ВАТ «Цукровий завод ім. Т. Г. Шевченка» (09832, с. ДениXівка, Тетіївський р-н, Київська обл., код ЄДРПОУ 00372552, р/р 26000201610001 в АКБ «Україна» м. Тетіїв, МФО 321381).

Розпорядником майна призначено Лінкевича Олега Миколайовича (ліцензія № 528 від 28.03.2001 р.) 01021, м. Київ, Кловський узвіз, 9/2, офіс 70.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються Арбітражним судом протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ліквідаційна комісія Виробничо-торгівельного колективного підприємства «Тростянецький деревообробний комбінат» *повідомляє* про продаж майна банкрута: деревообробні верстати, машини, механізми, 5-ти поверховий недобудований 48-ми квартирний будинок, тощо.

Ліквідатор Паніотов Костянтин Михайлович, **(044) 250-18-50, (05458) 5-19-63, 5-16-84.** Ліцензія № 220 від 21. XI.2000 р.

Открытое акционерное общество «Херсонвтормет»

сообщает о проведении внеочередного собрания акционеров, которое состоится 20 сентября 2001 года в 12.00. Собрание будет проводиться по адресу: г. Херсон, Николаевское шоссе, 23, в актовом зале Херсонской мебельной фабрики. Начало регистрации участников в 10.00.

Повестка дня:

1. Утверждение персонального состава правления ОАО «Херсонвтормет».
2. Принятие решения о заключении от имени Общества контракта с председателем правления ОАО «Херсонвтормет».
3. Утверждение Устава в новой редакции.

ЗАТ "АЛЬФА-БАНК", м. Київ

Ліц. НБУ №61 от 15.02.2001
Київ, вул. Десятинна, 4/6. Тел. 490 4600

Зведений балансовий звіт ЗАТ "АЛЬФА-БАНК" на 1 липня 2001 року

(коп.)

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього 01-07-2001р.
АКТИВИ	**9587314618**	**16350427850**
Готівкові кошти	231590868	97167025
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	13340880	23729
Кошти в НБУ	185147882	923279035
Кошти в інших банках	1275005838	4478877521
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Депозити та кредити в інших банках	1932339027	2341264660
Резерв під заборгованість інших банків	0	0
Нетто: депозити, кредити в інших банках	1932339027	2341264660
Цінні папери в портфелі банку на продаж	1521800000	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	0
Нетто: цінних паперів в портфелі банку на продаж	1521800000	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	19822500	3647085845
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	19822500	19822500
Нетто: цінних паперів на інвестиції	0	3627263345
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1842667863	3794876074
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	88605041	99014692
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	1754062822	3695861382
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	92500
Основні засоби та нематеріальні активи	642235345	873701803
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	57932506	120049310
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	584302839	753652493
Нараховані доходи до отримання	155234658	256209950
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	0
Нетто: нараховані доходи до отримання	155234658	256209950
Інші активи	186529482	205048638
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	18163778	29529648
Нетто: інші активи	168365704	175518990
СУКУПНІ АКТИВИ	**9587314618**	**16350427850**
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**5112835766**	**9027863551**
Кошти банків	701050500	3147884002
Депозити та кредити банків	0	0
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	3115740352	3405564589
Інші депозити	978734000	2234987700
Боргові цінні папери, емітовані банком	339392960	0
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	0	0
Нараховані витрати до сплати	38426898	220741302
Інші зобов'язання	19484603	13675857
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	**5112835766**	**9027863551**
КАПІТАЛ	**4474478852**	**7322564299**
Статутний капітал	4448759500	7293685753
Зареєстрований статутний капітал банку	7300000000	7300000000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	2851240500	6314247
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	4448759500	7293685753
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	0	0
Результат минулих років	2921030	2921030
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	3463905
Збиток минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	646173	646172
Загальні резерви	18687544	18687544
Результат поточного року	3463905	3159195
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	**4474478852**	**7322564299**
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	**9587314618**	**16350427850**
Актив-пасив (має бути 0)	0	0
Активи NN 380,390,391,392	0	0
Пасиви NN 380,390,391,392	0	0
Доходи NN 608,618,638,648	0	0
Витрати NN 708,718,738,748	0	0
Різниця (має бути 0)	0	0

Звіт про прибутки та збитки на 1 липня 2001 року

(коп.)

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	**1429967089**
60	Процентні доходи	883435870
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	129532080
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	725968058
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	24149999
609	Інші процентні доходи	3785753
61	Комісійні доходи	287947714
610	Комісійні доходи за операціями з банками	244465
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	287703249
62	Результат від торговельних операцій	207182704
63	Інші банківські операційні доходи	77306201
639	Інші банківські операційні доходи	77306201
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	184655
64	Інші небанківські операційні доходи	54600
649	Інші небанківські операційні доходи	54600
67	Повернення списаних активів	40000
671	Повернення списаних активів	40000
	Витрати	**1426807894**
70	Процентні витрати	979843729
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	3991200
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	73556088
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	20833220
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	88154625
709	Інші процентні витрати	6
71	Комісійні витрати	1969627
710	Комісійні витрати	1969627
73	Інші банківські операційні витрати	1432227
739	Інші банківські операційні витрати	1432227
7397	Штрафи, пені, що сплачені за банк. операціями	159452
74	Інші небанківські операційні витрати	388699388
740	Витрати на утримання персоналу	93763759
7400	Основна і додаткова заробітна плата	68086616
7401	Внески на державне соціальне страхування	25270684
74011	з них: збір на соц.страхув. на випадок безробіття	1237438
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	26634916
7410	Податок на додану вартість	750462
7411	Податок на землю	11750064
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	14185390
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	71566847
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	8782807
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	1392937
7423	Амортизація	62022849
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	48125952
744	Витрати на телекомунікації	48856371
745	Сукупні небанківські операційні витрати	36196106
749	Інші небанківські операційні витрати	22891367
7497	Штрафи, пені, що сплачені за госп. операціями	429647
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	28599123
770	Відрахування у резерви	28599123
	Прибуток (збиток) до сплати податку	3159195
	Чистий прибуток (збиток)	**3159195**

В.о. Голови Правління А.В.Тарасов
В.о. Головного бухгалтера В.В.Михайльо

АКБ "РАЙФФАЙЗЕНБАНК УКРАЇНА"

01054, Україна, Київ, вул. Воровського, 40
Ліцензія НБУ №191 від 02.03.2001 р.

Зведений балансовий звіт КБ на 1 липня 2001 року

Статті балансу	На початок року 01-01-2001р.	Усього 01-07-2001р.
АКТИВИ	55809436613	52445549479
Готівкові кошти	284680385	383498254
Банківські метали	0	0
Дорожні та інші чеки	0	14049108
Кошти в НБУ	3878252274	3909522132
Кошти в інших банках	9708251936	8288611424
Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
у т.ч. цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Резерв під знецінення казначейських ЦП	0	0
Нетто: казначейські цінні папери та цінні папери, емітовані НБУ	0	0
Депозити та кредити в інших банках	1510869713	910000000
Резерв під заборгованість інших банків	113442901	165500000
Нетто: депозити, кредити в інших банках	1397426812	744500000
Цінні папери в портфелі банку на продаж	0	0
Резерв під знецінення ЦП на продаж	0	0
Нетто: цінних паперів в портфелі банку на продаж	0	0
Цінні папери в портфелі банку на інвестиції	4300	804300
Резерв під знецінення ЦП на інвестиції	0	0
Нетто: цінних паперів на інвестиції	4300	804300
Кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	41236863084	41364302048
Резерв під кредити та фінансовий лізинг (оренда), які надані клієнтам	1327538046	1229003265
Нетто: кредитів та фінансового лізингу (оренда), які надані клієнтам	39909325038	40135298783
Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	0	0
Основні засоби та нематеріальні активи	678754225	847566770
Зношення основних засобів та нематеріальних активів	176063472	297542930
Нетто: основні засоби та нематеріальні активи	502690753	550023840
Нараховані доходи до отримання	249231120	292589032
Резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	0	48460440
Нетто: нараховані доходи до отримання	249231120	244128592
Інші активи	81630557	181998228
Резерв під можливі втрати за дебіторською та сумнівною дебіторською заборгованістю банку	56022	366291
Нетто: інші активи	81574535	181631937
СУКУПНІ АКТИВИ	55809436613	52445549479
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	50631086455	42235809979
Кошти банків	12571070	58959052
Депозити та кредити банків	23075259906	16485807500
у т.ч. кредити, отримані від НБУ	0	0
Кошти клієнтів	15623345231	17906782028
Інші депозити	1236528421	1332190152
Боргові цінні папери, емітовані банком	0	1421177030
Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій	0	0
Субординована заборгованість	5434500000	5382800000
Нараховані витрати до сплати	199901978	162826580
Інші зобов'язання	5119848489	81121707
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	50631086455	42235809979
КАПІТАЛ	5178350158	10209739500
Статутний капітал	4405210000	9266890000
Зареєстрований статутний капітал банку	4405210000	9266890000
Несплачений зареєстрований статутний капітал банку	0	0
Нетто: сплачений зареєстрований статутний капітал банку	4405210000	9266890000
Капіталізовані дивіденди	0	0
Викуплені власні акції	0	0
Результат минулих років	0	0
Прибуток минулого року, що очікує затвердження	0	0
Збитки минулого року, що очікують затвердження	0	0
Емісійні різниці	275416982	275416982
Загальні резерви	255275552	497723176
Результат поточного року	242447624	169709342
СУКУПНИЙ КАПІТАЛ	5178350158	10209739500
СУКУПНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ І КАПІТАЛ	55809436613	52445549479
Активи-пасиви (має бути 0)	0	0
Активи NN 380,390,391,392	0	0
Пасиви NN 380,390,391,392	0	0
Доходи NN 608,618,638,648	0	0
Витрати NN 708,718,738,748	0	0
Різниця (має бути 0)	0	0

Звіт про прибутки та збитки КБ на 1 липня 2001 року

Символ	Стаття доходів	Усього
	Доходи	4157806605
60	Процентні доходи	3756657644
600	Процентні доходи за коштами, розміщеними в НБУ	0
601	Процентні доходи за коштами, розміщеними в інших банках	225512288
602	Процентні доходи за кредитами суб'єктам господарської діяльності	3251349947
603	Процентні доходи за кредитами органам загального державного управління	0
604	Процентні доходи за кредитами фізичним особам	6733538
605	Процентні доходи за цінними паперами	0
609	Інші процентні доходи	348261891
61	Комісійні доходи	81878017
610	Комісійні доходи за операціями з банками	333317
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	81544700
62	Результат від торговельних операцій	-424822797
63	Інші банківські операційні доходи	77054348
630	Дивідендний дохід	0
639	Інші банківські операційні доходи	77054348
6397	Штрафи, пені, що отримані за банк. операціями	24675545
64	Інші небанківські операційні доходи	1134229
649	Інші небанківські операційні доходи	1134229
6497	Штрафи, пені, що отримані за госп. операціями	0
67	Повернення списаних активів	0
670	Зменшення резервів за заборгованістю	0
671	Повернення списаних активів	0
68	Непередбачені доходи	0
	Витрати	3988097263
70	Процентні витрати	1345262962
700	Процентні витрати за коштами, отриманими від НБУ	0
701	Процентні витрати за коштами, отриманими від інших банків	471055176
702	Процентні витрати за коштами до запитання суб'єктів господарської діяльності	387008139
703	Процентні витрати за коштами бюджету та позабюджетних фондів України	0
704	Процентні витрати за коштами фізичних осіб	198070727
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	37918145
709	Інші процентні витрати	251733375
71	Комісійні витрати	191051056
710	Комісійні витрати	191051056
73	Інші банківські операційні витрати	99123765
739	Інші банківські операційні витрати	99123765
7390	Штрафи, пені, що сплачені за банк. операціями	96123
74	Інші небанківські операційні витрати	526305172
740	Витрати на утримання персоналу	141664768
7400	Основна і додаткова заробітна плата	115258887
7401	Внески на державне соціальне страхування	25883054
74011	з них: збір на соц.страхув. на випадок безробіття	1285583
7402	Інші обов'язкові нарахування на зар. плату	0
7403	Матеріальна допомога та ін. соц. виплати	0
741	Сплата податків та інших обов'язкових платежів крім податку на прибуток	12247143
7410	Податок на додану вартість	0
7411	Податок на землю	0
7419	Сплата інших податків та обов'язкових платежів крім податку на прибуток	12247143
742	Витрати на утримання основних засобів та нематеріальних активів	110925894
7420	Витрати на утримання власних основних засобів та нематеріальних активів	12024303
7421	Витрати на утримання орендованих основних засобів та нематеріальних активів	0
7422	Орендні платежі	0
7423	Амортизація	98901591
743	Інші експлуатаційні та господарські витрати	36198731
744	Витрати на телекомунікації	105678269
745	Сукупні небанківські операційні витрати	89188654
749	Інші небанківські операційні витрати	30470952
7490	Штрафи, пені, що сплачені за госп. операціями	150969
77	Відрахування в резерви та списання безнадійних активів	32157573
770	Відрахування у резерви	-16436783
771	Списання безнадійних активів	0
772	Відрахування в резерви під сумнівну заборгованість за нарахованими доходами	48594356
78	Непередбачені витрати	0
	Прибуток (збиток) до сплати податку	242441917
79	Податок на прибуток	72732575
	Чистий прибуток (збиток)	169709342

Голова Правління Францкевич І.Є.
Головний бухгалтер Шраменко Л.А.

Муму топить Герасима

Нові видання

Цього літа в продажу з'явилися одразу дві книжки Олександра Винокурова — «Потворні ляльки» та «Сучі діти». Винокуров — уже двічі лауреат конкурсу українського гостросюжетного роману «Золотий Бабай». Згадані книжки саме і є лауреатськими. Вельми приємно, що Винокуров — наш колега, кілька літ тому він працював спецкором відділу новин «Голосу України».

Перша книжка, «Потворні ляльки» — це той традиційний зразок белетристики, що його можна назвати «затишним детективом». Такий детектив втішає не тільки тим, що зло викрите, а й тим, що це написано мовою, яка тішить слух і смак читача. А от роман-трилер «Сучі діти» —інша річ. Настільки інша, що у видавничій анотації сказано: «Ми стали свідками другого відкриття вже відкритого автора», і що книжка безпрецедентно-смілива й не має аналогів у нашій літературі.

Що ж там таке? А все просто: Київ і околиці блискавично окупували скажені пси і коти, яких бездушні люди колись вигнали з дому. А вони розплодилися й пішли мститися. Автор означив цю ситуацію з чорним гумором: «Муму топить Герасима». Люди безпомічні, міліція теж, у бій іде армія. Це —найсерйозніша бойова операція українських збройних сил за всі десять років. Крові — море, і не лише собачої! Це — фантастична публіцистика, це навіть не роман, а переобтяжений подробицями репортаж із місця подій. Винокуров хороший журналіст, а тому «репортаж» —вельми переконливий. Ось, приміром, поїзд метро мчить, минаючи станції, а у вікна видно, що на перонах Берестейської й Нивок — повно собак і розтерзаних ними людських тіл. Прочитаєш таке — і мимоволі здригаєшся, зустрівши у дворі невинну болонку! Оцей ефект присутності автора на місці подій — головне, що притягує читача. Тут не до красного письма, книжка написана похапцем, ніби газетна стаття в номер, часом це зовсім кострубатий текст («вони були без головних уборів і розстебнули гудзики верхнього одягу») — так булгаківський Шариков пише Швондеру. Можливо, цей стиль автор обрав і свідомо — мовляв, «муму», як у калюжі, топить «герасима» в неоковирному тексті. А мова героїв здебільшого така неприродна, що краще б ці «герасими» зосталися німими. Такі й головні персонажі — журналіст Максим, колишній капітан медслужби Сторчак та його друзі Томаш і Пішлинога. Втім, якщо не дуже дослухатися до їхніх балачок, ці хлопці симпатичні. Тут пригадується: колись, ще будучи газетярем, Винокуров грішив непоганими віршами для малого сина. Один із тих віршів починався так: «По дорожке, не спеша, шли три маленьких ежа: первый Глеб, второй Матвей, третий еж Варфоломей. Вдруг навстречу, из-за елки, выбегают злые волки...» Герої роману невловимо нагадують тих хоробрих їжаків. Завдяки цьому десь на окраїні читацької свідомості з'являється враження, що Київ врятували од скажених псів не так армія, як оці четверо. І врятували не завдяки героїзмові, а завдяки тому, що ще не до кінця розсобачилися...

Христофор ГРУША.

Клавішний король

Дарунки

У малому залі Національної музичної академії України оселився новий французький клавесин роботи італійського майстра Гвідо Біцці. Цей величний інструмент — дарунок швейцарського аматорського хору.

Під час презентації лунали твори часів пізнього ренесансу, бароко та раннього класицизму у виконанні викладачів і студентів кафедри історії і практики старовинної музики. Присутні відчували себе не лише слухачами, а водночас учасниками дії. Таке особисте ставлення до події в чомусь перегукується з середньовічними містеріями.

У вступному слові до концерту педагог і виконавець зі Швейцарії Мішель Ульмах пояснив, що слухачі в новітніх концертних залах сидять неправильно — вони мали б розташуватися значно вище, тоді і враження були б яскравіші. Музикант розповів також про конструкції клавесинів. В Англії, Німеччині, Франції інструмент мав певні відмінності у структурі, а відтак, і у звучанні. Скажімо, італійський інструмент має одну клавіатуру й відзначається гострим, коротким звуком. У фламандського — звук округліший. Його згодом перейняли французи, які перетворили клавесин на солідний концертний інструмент.

Клавесин італійського майстра Гвідо Біцці відзначається чудовими властивостями. Він поєднав у собі переваги різних традицій — усе найкраще, чим пишалися у добрі старі часи.

Марина ТЮРІНА.

Пристрасті за «Одруженням»

З-за лаштунків

Не встигли українські критики осмислити нетрадиційну постановку гоголівського «Одруження» київським режисером Андрієм Жолдаком, як черкаську трупу, що здійснила цей «скандальний проект», палко вітали шанувальники театру в Молдові та Румунії. На тамтешніх театральних фестивалях «Одруження» пройшло з великим успіхом, завоювавши дипломи та любов глядачів. Французькі критики запросили А. Жолдака до участі в паризькому фестивалі. А московські театрали побачать «асоціації за М. Гоголем» уже в жовтні нинішнього року.

Натхненний успіхом «Одруження» у виконанні черкаських акторів, Андрій виношує ідею створення в Черкасах Українського центру драматургії і режисури для молодих обдарованих.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Місто моє в бузковому тумані

Час нот

Херсонський журналіст, композитор, виконавець власних пісень Володимир Марус повернувся з Москви, де в студії Володимира Маркіна записував свій авторський альбом. Уже готові три пісні.

З Маркіним у нашого земляка давні дружні стосунки, так само як і з іншими зірками української та російської естради. Артисти із задоволенням виконують пісні Володимира Маруса. Він був неодноразовим учасником телепередачі «Пісня року». А його вокальні номери для вистав мають великий успіх.

Днями завершено зйомку кліпу на одну з пісень Маруса «Білий сніг» (сценарій Тамари Кереселідзе). Пісню записували за участю чудової співачки Олени Званець. Усього у Володимира близько 600 пісень, тож нудьгувати найближчим часом йому навряд чи доведеться. Але через те, що з меценатами в Херсоні проблеми, він усе робить своїми силами.

А останнім часом до В. Маруса, як до людини популярної, дедалі частіше звертаються мешканці міста і області з проханнями про допомогу в розв'язанні житейських проблем (можливо, має вагу й те, що Володимир донедавна був редактором однієї з популярних херсонських газет). І в більшості випадків йому це вдається навіть там, де інші відступають.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

На знімку: (зліва направо): Володимир Маркін, Олена Званець, Володимир Марус під час зйомок телепередачі «Бузковий туман».

Фото Александра ВАСИЛЕНЯ.

Так побажала Алла

Завершився X фестиваль мистецтв «Слов'янський базар» у Вітебську.

Виступи Тетяни Піскарьової та Марини Одольської, котрі презентували Україну на конкурсі молодих виконавців, були професійні і виразні. Проте жодна з них не потрапила до числа переможців. Під час конкурсу оцінки учасників тримали у секреті. На принципі таємного голосування наполягла Алла Пугачова: це було її найпершою умовою як голови журі. Гран-прі дістався Теоні Дольниковій із Росії. Докладніше про X фестиваль «Слов'янський базар» у Вітебську — в одному з наступних номерів «ГУ».

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

«Птахи» з Золотою птахою

Фестивалі

На нинішніх X Таврійських іграх, які за традицією проходили в Каховці Херсонської області 18—22 липня, група **ВІА Гра** стала володаркою Всеукраїнської премії в галузі музики та масових видовищ «Золота Жар-Птиця», перемігши в номінації «За кращу пісню». Премію «За вклад у розвиток української інструментальної музики» отримала **Асія Ахат**.

Крім виступів естрадних виконавців, у програмі фестивалю також конкурс краси «Королева України», пивний чемпіонат «Золота Бочка», міні-спартакіада серед інвалідів, Таврійська вітрильна регата та інші «події в події». Центральною з яких, звичайно, стала церемонія вручення премій «Золота Жар-Птиця».

Анонс

«За світ встали козаченьки...»

З 2 по 6 серпня цього року в Запоріжжі пройде V міжнародний фестиваль козацьких бойових та традиційних мистецтв. У програмі — козацькі розваги на острові Хортиця, виступи кобзарів і естрадних виконавців, семінар представників шкіл українського рукопашного бою і, звичайно ж, поєдинки на першість у цьому виді бойових мистецтв. Гості фестивалю стануть також свідками початку кінного переходу по місцях козацької слави.

Оргкомітет фестивалю запрошує шанувальників та учасників відродження української бойової слави взяти участь у святі. До речі, фестиваль опікують народні депутати України.

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311132.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

*Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos*

Засновник і видавець — Верховна Рада України